

Kahan

PŘÍBRAM

10 | **PETRA VAVROŠOVÁ,
OMBUDSMANKA ONP**

Kvůli slovní agresí pacientů se zdravotníci občas i bojí

12 | **ANKETA ZPRAVODAJE
KAHAN**

Vyjádřete svůj názor na radniční zpravodaj

17 | **PROGRAM ADVENTU**

Advent letos začíná na náměstí T. G. Masaryka, na Nováku bude světelný park

**Mosty a lávky
v novém**

Potřebujete prodat, pronajmout, nebo koupit nemovitost?
Obráťte se na profesionály. Zajistíme pro Vás:

- ➔ Profesionální makléřský a právní servis
- ➔ Komunikace nabídky na nejvýznamnějších inzertních serverech
- ➔ Zajištění podání návrhu na vklad smlouvy na katastr nemovitostí a jednání s katastrálním úřadem
- ➔ Advokátní úschova finančních prostředků v renomované advokátní kanceláři
- ➔ Zajištění PENB = Průkazu energetické náročnosti budovy
- ➔ Zajištění profesionálního finančního poradenství - zprostředkování hypotéky, popř. jiného úvěru
- ➔ V případě zprostředkování pronájmu - prověření zájemce, zpracování nájemní smlouvy, uzavření (podpis) v sídle realitní kanceláře
- ➔ Zpracování odborného posouzení ceny nemovitosti pro potřeby dědického řízení

Navštivte naši kancelář: třída Osvobození 309
Příbram VII 261 01

JSME TU PRO VÁS!

Martin Hruška
+420 724 374 535

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ
30.11. 2024
8.00 - 14.00 hod.

1939 / 1940
85
2024 / 2025

f

Sezimácká střední

Vyšší odborná škola, Střední škola,
Centrum odborné přípravy,
Budějovická 421, 391 02 Sezimovo Ústí

www.sezimackastredni.cz

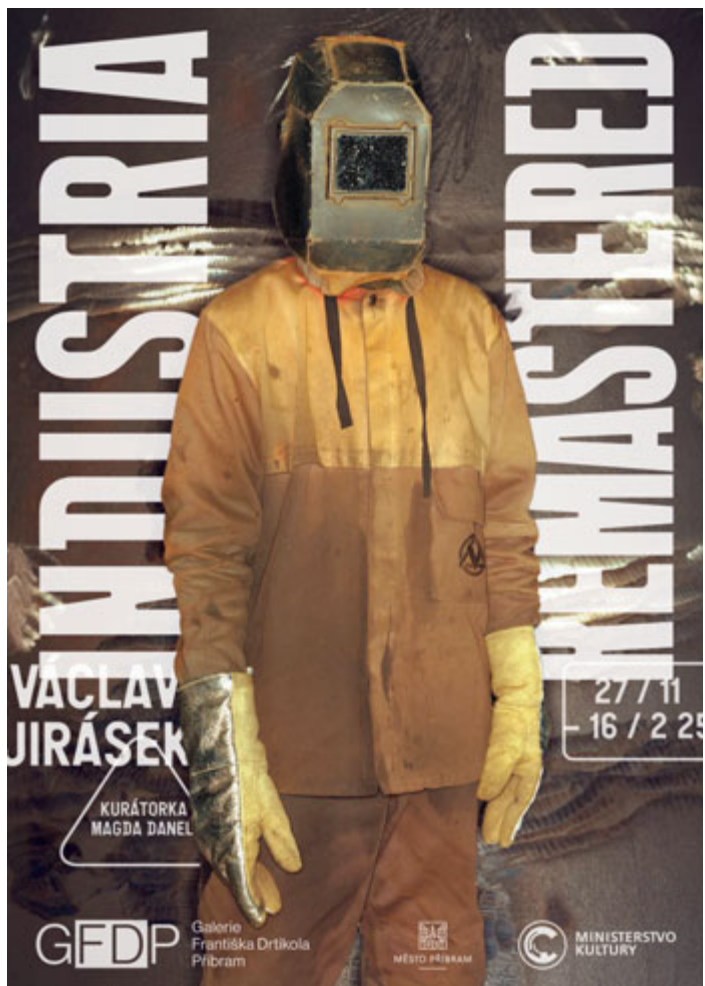
SVĚTELNÝ PARK
PŘÍBRAM

Areál Nový rybník

Zažijte první světelný park v Příbrami!
Tisíce světel vypráví příběhy.

2. listopadu 2024
12. ledna 2025
16.00 - 21.00

svetlavypraveji.cz

INDUSTRIA

VAČLAV JIRÁSEK

27 / 11
16 / 2 25

KURÁTORKA
MAGDA DANĚL

GFD P Galerie Františka Drtikola Příbram

MĚSTO PŘÍBRAM

MINISTERSTVO KULTURY

OBSAH ČÍSLA

- 8** MOSTY A LÁVKY V NOVÉM: TŘI ROKY REKONSTRUKCÍ ZA DESÍTKY MILIONŮ KORUN
- 10** NEMOCNIČNÍ OMBUDSMANKA. ROZHOVOR S PETROU VAVROŠOVOU
- 11** PACIENT JE TÍM, KDO TVOŘÍ A OBJEDNÁVÁ LÉKAŘSKOU PÉČI
- 12** SDĚLTE SVŮJ NÁZOR NA KAHAN. ODPOVĚDI JE MOŽNÉ ODEVZDAT DO 31. 12. 2024
- 14** PŘIPOMÍNKA UDÁLOSTÍ 17. LISTOPADU: PROHLÍDKY A VÝSTAVY V LEŠETICÍCH
- 17** ADVENT LETOS ZAČÍNÁ NA NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA

Nové infocentrum PID	4
Den otevřených dveří pro neslyšící a nedoslýchavé	6
Policie učí děti dopravní výchově	14
Příbram přehodnotila financování vrcholového sportu	15
Rozhovor s předsedkyní Komise pro mládež, tělovýchovu a sport	18
Dobrovolníci a firmy přinášejí společenský život do Svatohorských sadů	20
Předplatné do Divadla A. Dvořáka se začíná prodávat 1. listopadu	21
Odpadové hospodářství je funkční, nedostatkem je vysoká produkce SKO	22
Příběhy našich sousedů	23
Třítrubecká vyhlídka: Pohledu na Brdy dominuje západní svah Toku	27
Příběhy z Březového vrchu IX.: šichtmistr a hormistr Andres Heinrich	28
Olympiáda v Nesuchyni	30
Kalendář akcí	31

Městský zpravodaj Kahan publikuje příspěvky autorů a autorek po redakčním výběru a úpravě. Za obsahovou správnost odpovídají autoři. Většina textů má spíše informativní charakter, v rubrikách Polemika, Názory, Úvodník, Anketa či Rozhovor ale mohou být uvedeny názory a postoje, které nemusí vyjadřovat pohled redakce nebo členů redakční rady. Redakce přijímá příspěvky občanů i zastupitelů na kahan@prijbram.eu.

Kahan - Zpravodaj města Příbram, vychází 11x ročně, slouží k informování občanů města Příbram. **Vydává:** Město Příbram, Tyršova 108 (IČO: 00243132) pod registračním číslem Ministerstva kultury ČR E11726 v nákladu 15 400 výtisků. Do každé domácnosti v Příbrami je doručeno 1 výtisk zdarma. **Místo vydání:** Městský úřad Příbram, Odbor komunikace a cestovního ruchu, Příbram I, Tyršova 108, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@prijbram.eu. **Příjem inzerce:** Odbor komunikace a cestovního ruchu, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@prijbram.eu. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. **Redakční rada:** Jan Konvalinka, Vladimír Karpíšek, Miroslav Peterka, Zuzana Kučerová, Eva Švehlová, Jaroslav Hodrment. **Šéfredaktor:** Stanislav D. Břeň. **Redakční uzávěrka** je první den předchozího měsíce. Další zprávy radnice na pribram.eu, kahan.prijbram.eu nebo facebook.com/mestskyuradprijbram. Distribuce tohoto čísla probíhá od 30. října do 6. listopadu 2024. Foto na titulní straně: město Příbram.

MOSTY DOPRAVNÍ A MEZILIDSKÉ

Jsou z betonu, oceli, dřeva nebo kamene a jejich účelem je, aby spojovaly břehy a pomáhaly nám překonat překážky, dostat se na druhý břeh. Řeč je o mostech a lávkách. Odedávna měly tyto dopravně - infrastrukturní stavby mimořádný význam jak věcný, tak obrazný. Stavějí se mosty v komunikaci mezi lidmi, snažíme se přemostit mezilidské konflikty a když už není zbytí, mosty pálíme a mizíme v nenávratnu.

Zdejší mosty a lávky se ve velkém začaly řešit už v minulém volebním období, zjištění havarijního stavu některých z nich předznamenalo, kam se budou v následujících letech vkládat nemalé peníze z městské kasy. Investice do mostů a lávek pokračují i nadále, aktuálně třeba na Rynečku, kde se rekonstruuje náš nejširší most přes potok. Mimochodem, tento byl ze všech ostatních v suverénně nejhorším stavu.

V Příbrami máme i mosty, které nejsou naše. Některé spravuje kraj, jiné zase Správa železnic. Nedávno prošla obnovou tělesa mostů ve Školní ulici. Řidičům na třídě Osvobození zase přidělávají vrásky železničáři s opravou viaduktu. Bude nás čekat i obnova mostu nad tratí v Husově ulici pod Kauflandem, která přinese zásadní dopravní komplikace. Nezbuďte nám než se obrnit trpělivostí, a hlavně dokončit do té doby naše investiční akce, aby nám tu doprava nezkolabovala úplně.

Líbí se mi moudro, které kdysi pronesl fyzik Isaac Newton. V něm poukazuje na to, že lidé staví příliš mnoho zdí a málo mostů. Je to bohužel alegorie i pro současnou dobu, kdy se více než o propojení a sjednocení, mluví mezi lidmi o rozdělení a odcizení. A tak je vlastně fajn, že my tady v Příbrami stále ještě umíme stavět mosty, byť zatím jen ty hmatatelné. Třeba časem zvládneme i ty mezilidské.

Přeji vám za všech okolností pevné mosty pod nohama!

■ Jan Konvalinka
starosta města Příbram

Studenti převzali certifikáty

Pro svůj jazykový certifikát Cambridge English si ve čtvrtek 5. září přišlo do Zámečku-Ernestina na pět desítek absolventů těchto zkoušek z letošního května. Každoroční slavnostní předávání certifikátů, organizované Jazykovým a vzdělávacím centrem aspire a zkouškovým centrem Evropským centrem jazykových zkoušek, proběhlo tento rok poosmé. „*Rada letošních absolventů dobře ví, že mít doklad o své znalosti angličtiny se vyplatí. Certifikáty vyšších jazykových úrovní přinášejí zvýhodnění u přijímacích řízení na střední i vysoké školy nebo umožňují nahrazení maturitní zkoušky z angličtiny v profilové části. Pro mladší děti znamenají certifikáty zejména motivaci a radost z dosažených pokroků v angličtině,*“ uvedla Hana Horáková z Jazykového a vzdělávacího centra aspire.

Groman a Stehlík přepíší v Příbrami dějiny

Ve středu 27. listopadu se v Junioru uskuteční živé vystoupení historického podcastu Přepíšte dějiny. Dvojice historiků, Michal Stehlík a Martin Groman, kteří stojí nejen za tímto podcastem, ale také za stejnojmennou knižní sérií a videi pro portál DVTV, provede diváky večerem plným zajímavostí z historie. Během večera se dostane i na dějiny Příbrami a významné osobnosti, které jsou s tímto městem spojeny. Z večera vznikne záznam, který bude následně dostupný na Spotify a všech dalších hlavních streamovacích platformách na kanálech podcastu. O historických zajímavostech našeho města se tak dozví fanoušci historie z celé země. Pořadatelem akce je příbramský spolek Hory a Mír ve spolupráci s Městským kulturním centrem. Na základě zkušeností z předchozích vystoupení lze předpokládat, že autoři opět přijedou s pečlivě připravenými informacemi o místě a tématu. Navíc díky svým encyklopedickým znalostem skvěle reagují na dotazy z publika.

■ Antonín Schejbal
Hory a Mír

Akce plná pohybu

Program Dne městské mobility 4. října nabídl aktivity pro děti i dospělé a prezentoval různé formy dopravy. Na novém dopravním hřišti si děti vyzkoušely jízdu ve šlapacích kárách nebo na koloběžkách. Pro všechny návštěvníky jezdily po celé odpoledne zdarma historické autobusy Škoda Karosa ŠL 11 a Škoda 706 RTO. Organizátoři dále přichystali půjčovnu nej-různějších „hopsadel“, mini kol, hoverboardů nebo pogo skákacích tyčí, a snažili se tak ukázat návštěvníkům nejrůznější možnosti dopravy zaměřené převážně na pohyb. Účastníci si mohli rovněž vtipnou formou připravit ovocný koktejl jízdou na cyklistickém trenážeru nebo se

svézt minivláčkem. Na akci se rovněž prezentovala Pražská integrovaná doprava, která informovala o tarifní integraci. Nechyběli ani zástupci Policie ČR, kteří představili nejnovější policejní dron, nebo Besip, který informoval návštěvníky o změně bodového systému pro řidiče. Po celý den jezdila městská hromadná doprava v Příbrami zdarma.

GFDP hledá fotky industriálních prostor

Galerie Františka Drtikola Příbram (GFDP) sbírá k zapůjčení dobové fotografie industriálních prostor, předmětů a krajiny pro nadcházející výstavu Industrie Remasterd Václava Jiráska. „*V případě, že vlastníte takové fotografie ve svých rodinných či sběratelských albech a jste ochotni je galerii zapůjčit do února 2025 za účelem vystavení, přineste nám tento fotomateriál do 17. 11. do recepce galerie, a to od středy do neděle v čase 12.00 až 18.00,*“ vybízí ředitelka GFDP Magda Danel.

Popelnice podraží

Na říjnovém jednání zastupitelstva města (ZM) byl projednán návrh na zvýšení poplatku za obecní systém odpadového hospodářství. Rada města doporučila zdražení z aktuálních 720 na 864 korun za kalendářní rok, tedy o 20 %. Krok vyvolal dlouhou debatu. Většina ZM následně návrh schválila.

Cena města

Do 30. listopadu 2024 můžete nominovat osobnost nebo celý kolektiv na Cenu města Příbrami. Všechny doručené návrhy budou slosovány a výherce obdrží dárkový poukaz do Divadla A. Dvořáka Příbram v celkové hodnotě 1000 korun a knihu o příbramském regionu. Bližší informace o způsobu hlasování naleznete na webu pribram.eu/mesto-pribram/cena-mesta-pribram_2.html.

Mikulášským vlakem Podbrdskem

V sobotu 30. listopadu se uskuteční další ročník jízd zvláštních mikulášských vlaků na trase Příbram - Březnice / Rožmitál pod Třemšínem a zpět. Součástí jízd historické motorové soupravy ze 60. let minulého století bude též malá mikulášská nadílka pro děti. Z příbramského nádraží budou vypraveny dvě dvojice vlaků, první s odjezdem v dopoledních hodinách a druhá s odjezdem po poledni. Všechny vlaky zastaví také na železniční zastávce Příbram sídliště. Projížďku je možné spojit s návštěvou Vánočního jarmarku lidových řemesel nebo Podbrdského muzea v Rožmitále pod Třemšínem. S ohledem na omezenou kapacitu vlaku je nutná rezervace míst. Více o jízdním řádu a jízdném je na webu spolku Rakovnicko - Protivínské dráhy rpdraha.cz.

Nové infocentrum PID

Od 6. prosince bude v Příbrami otevřeno nové Informační centrum PID. Bude sídlit v přízemí odbavovací budovy autobusového nádraží v ulici Čs. armády. Provoz centra zajišťuje organizace Integrovaná doprava Středočeského kraje. V Informačním centru si cestující budou moci na počkání zařídit PID Lítačku a dobíjet předplatní kupony PID, stejně tak zaplatit přírůžku z jízdného. Dostupné budou také informace o jízdních řádech, tarifu PID nebo přestupních uzlech ve Středočeském kraji i v Praze. Ve Středočeském kraji působí pět informačních center PID - vedle Příbrami jsou v Rakovníku, Mladé Boleslavi, Kutné Hoře a Benešově.

25 LET S VÁMI!

Almma®
ROLETY NEBO ŽALUZIE?

VENKOVNÍ ROLETY

ROLETY PRO RODINNÉ DOMY

ROLETY PRO BYTY, SVJ A BD

**MONTÁŽ
ZDARMA***

ABYSTE V ZIMĚ NETOPILI PÁNU BOHU DO OKEN

Ušetřete za topení díky předokenním hliníkovým roletám.

almma.cz

Pro více informací nás kontaktujte: +420 222 590 590,
almma@almma.cz, www.almma.cz

* platí pro objednávky uzavřené od 1.10. do 30.11.2024; více informací o akci na www.almma.cz

Vydejte se s námi na cestu k novým milníkům
s **Akčními modely Škoda Fabia a
Škoda Scala 130 let a 130 let Premium.**

Pořídte si je nyní s atraktivní výbavou
již od 364 900 Kč, díky které se vaše jízda
stane ještě radostnější.

Pro více informací nás neváhejte navštívit osobně,
nebo nás kontaktujte telefonicky či online.

Váš autorizovaný prodejce vozů Škoda:

Auto - Poly spol. s r.o.
Novohospodská 148
261 01 Příbram
Tel.: 318 626 936
www.auto-poly.cz

AUTO-POLY

SKODA

Škoda Fabia a Škoda Scala

Akční modely 130 let

se zvýhodněním až
91800 Kč

130
LET

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ vozu
Škoda Fabia: 5,0–5,4 l/100km, 113–123 g/km
Škoda Scala: 5,1–5,9 l/100 km, 116–133 g/km

ilustrativní fotografie

Děti přály na Mezinárodní den seniorů

Děti z MŠ Školní nezapomněly na hodně babičky a dědečky, kteří žijí v Domově seniorů na Březových Horách. Prvního října na Mezinárodní den seniorů si připravily společně s učitelkami Luckou, Vladkou a Renčou krátké vystoupení, kde zazpívaly několik písniček, zatancovaly a tím připomněly jejich svátek. Po vystoupení děti společně s paní vedoucí z domova seniorů Hankou rozdaly dárečky, které měly

nachystané z domova od rodičů. Na oplátku děti dostaly od babiček a dědečků nejen úsměv na tváři, ale i ručně vyrobená přáníčka a malou sladkost. Společně strávený čas si všichni náramně užili.

■ MŠ Školní

Adventní farmářské trhy budou na nám. 17. listopadu

I v adventním čase se budou konat tradiční farmářské trhy, které se v termínu 7. a 21. prosince (vždy od 8.00 do 12.00) přesunou z obvyklého místa u Hořejší Obory na náměstí 17. listopadu. V předvánočním termínu bude náměstí vánočně vyzdobeno a připraveno bude další zpestření např. v podobě dětského kolotoče či světelného fotorámečku. Kromě nákupu tradičního farmářského zboží, vánočních dekorací nebo dárečků budou moci návštěvníci trhů nasát vánoční atmosféru. V rámci druhého prosincového termínu, tedy 21. prosince, budou trhy navíc doplněny o dětskou dílničku, kde si děti vyrobí vánoční dekorace, a také o hudební vystoupení, při kterém děti budou hrát koledy.

■ Aktuality zpracoval: Stanislav D. Břeň

Den otevřených dveří pro neslyšící a nedoslýchavé

Ve středu 27. listopadu od 9.00 do 14.00 pořádá Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé pro Prahu a Středočeský kraj (CNN) akci nazvanou Den otevřených dveří pro klienty. Koná se na adrese Žežická 193, Příbram VII, více informací lze získat na tel. 603 570 340. „*Jsmetady pro osoby se sluchovým postižením, kterým poskytujeme odborné poradenství, týkající se kompenzačních pomůcek a základní sociální poradenství, jako jsou úřady, vyřizování osobních záležitostí a další služby,*“ uvedla Jana Císařová z příbramské pobočky CNN.

inzerce

Reality Pintner
 Založeno 10.2.1990

Ryze česká rodinná realitní kancelář
 34 let v Příbrami

Tradice – Jistota – Korektnost

Výběr z nabídky:

	
Prodej prvorepublikové vilky v Příbrami II, od arch. Bělky. ENB: G Cena: 6,9 mil. Kč	Prodej starožitné chalupy s pozemkem 1272 m ² ve Skryšově. ENB: G. Cena: 3,29 mil. Kč
	
Prodej stavebního pozemku 1103 m ² s podílem na komunikaci 161 m ² a sítěmi v Narysově. Cena: 4,1 mil. Kč	Prodej mimořádného RD v Příbrami - Zdaboří. Pozemek 1 338 m ² . Dispozice 7+1, garáž. Zatím ENB: G. Cena: 14,9 mil. Kč

Svěťte nám i Vy klíče od Vaší nemovitosti a my Vám ji dobře prodáme
 Zavolejte, přijedeme...

tel. +420 318 630 850, 602 607 982

Dlouhá 90, Příbram III, druhý dům pod Svatohorskými schody (vchod do dvora)
 www.realitypintner.cz, info@realitypintner.cz

60KM OD VÁS

ZVÍŘECÍ

KREMATORIUM
 Strakonice

STRAKONICE

Heydukova 1644

Rozloučení i kremace v jednom místě
 v nově vybudovaném objektu

ZVÍŘECÍ KREMATORIUM

telefon nonstop 24 / 7
 +420 797 605 555

Určitě navštivte naše stránky
 akrematorium.cz

V médiích jsem vyhořel. Tak jsem otevřel Žárovku

Tomáš Pečenka je v Příbrami známé jméno. Posledních deset let byl vydavatelem a šéfredaktorem zpravodajského portálu pribram.cz. Před několika měsíci se rozhodl server opustit. Proč skončil v médiích? Čím je zajímavá restaurace Žárovka (dříve Březohorka) na náměstí J. A. Alise? Dá se přijít do restaurace na hulváta, či Hulváta? A frčí ještě céčka?

Proč jste se rozhodl skončit s médií?

Vyhořel jsem. Nemůžu říct, že to přišlo náhle, už delší dobu jsem přemýšlel, že s portálem pribram.cz skončím. Bylo to těžké rozhodnutí, ale věděl jsem, že to takhle dál nejde. O loňském Štědrém dnu jsem se sebral víceméně od večera a vyjížděl do terénu k mimořádné události. V létě na dovolené jsem místo odpočinku pokaždé psal články na hotelu. Cítil jsem, že už nemůžu dál, a chtěl jsem zkusit něco jiného.

A proč právě restaurace?

V naší rodině je hodně lidí, kteří se dlouhodobě pohybovali v gastronomii. Má žena má v oboru dlouholeté zkušenosti, se svými rodiči provozovali mnoho let restauraci. Cítil jsem, že do toho můžeme jít společně a vytvořit něco pěkného.

Název Žárovka je dost netradiční. Jak vznikl?

Žárovku jsme si pronajali. Původní provozovatel restauraci perfektně připravil, ale přišel covid. Čtyři roky tu pak bylo bohužel zavřeno. Název je originální, hned nás zaujal a chtěli jsme jej zachovat. V interiéru je mnoho odkazů na žárovku, dekorativní prvky, fotografie nebo informa-

ce o Edisonovi. Žárovka je název, který zaujme, nic podobného v Příbrami není.

Otevřeli jste v srpnu. Jak se vám daří?

Někdy míváme nabitou, jindy je to slabší, začíná to asi každý restauratér, my navíc začínáme a budujeme si klientelu. Situaci ostatních podniků na Březáčích ale zásadně zkomplikuje rekonstrukce náměstí, která nesmyslně sníží počet parkovacích míst. Nebude to problém pouze podnikatelů, ale i rodičů, kteří vozí děti do škol. Řekl bych, že navrhovaná podoba náměstí je nešťastná. Ostatně, na toto jsem upozorňoval i na pribram.cz v době, kdy jsem absolutně netušil, kam mě kroky zavedou. Když vezmeme v potaz i plánovaný Jihovýchodní obchvat města, bude podnikání v této oblasti velice složité. Naším konceptem je rodinná restaurace, zaměřená hlavně na kuchyni z čerstvých surovin. Nešli jsme do žádných extravagantních nápadů, chceme prostě dělat dobré jídlo, které ocení jak lidé, kteří přijdou během polední pauzy na meníčko, tak rodiny a přátelé, kteří večer posedí a dají si jídlo z menu à la carte.

Jak jste vybírali kuchaře?

Výběr byl náročný, neboť kuchař je srdcem každé restaurace. Měli jsme mnoho kandidátů, každý navařil meníčko, které jsme hodnotili. Nakonec u nás vaří lidé, kteří mají mnohaleté zkušenosti. Jeden z nich spolupracoval s šéfkuchařem Jaroslavem Sapíkem, což je poslední desítky let pojem v české gastronomii.

Jaké je cenové rozpětí jídel a rozvážíte?

Hotovky se pohybují kolem 150 korun. Chceme, aby si lidé mohli dát kvalitní oběd za přijatelnou cenu. Rozvozy neděláme, protože i naše hotovky jsou tak trochu umělecké dílo. Kdybychom je dali do krabiček, vzhledově i kvalitativně utrpí. Hosty u nás vždy rádi přivítáme v pěkném prostředí.

Na čepu je Plzeň, ale také piva Hulvát...

Původně byla na čepu klasická piva, která naleznete v každé druhé restauraci. Hosté nám říkali, ať zkusíme některý z malých pivovarů. Ochutnával jsem, až jsme se nakonec rozhodli pro Pivovar

Hulvát z Truskovic. Nyní nabízíme jejich světlou jedenáctku a černou třináctku. Obě jsou nepasterizovaná a nefiltrovaná. Na Vánoce chystáme zázvorové pivo, o Velikonocích pak červené. Nemí tajemství, že zvažujeme přechod pouze na tento pivovar. Pravdou však je, že prodáme násobně více nealko piva, protože lidé většinou přicházejí na oběd a vracejí se do práce nebo za volant. Jinak se u nás vypije hodně prosecca, oblíbené jsou míchané nápoje, máme italská vína a moravská vína zvucsých jmen jako Mádl, Pekar, Omasta, Sedlák, Mikulaca nebo Bunža.

Plánujete speciální akce nebo tematické večery?

Ano, začali jsme s tematickými víkendy, které mají velký úspěch. Měli jsme například Řízko-braní nebo Retro víkend, kdy jsme nabízeli devadesátkové klasiky jako kuřecí plátek s broskví, řízek Ondráš, Pastýř, smažák, dršťkovou polévku nebo svíčkovou na smetaně s brusinkovým terčem. Kluci na place měli na krku céčka, hosté, dokonce o generaci mladší, byli nadšení. Na listopad chystáme Svatomartinské menu. Chceme v tomto směru pokračovat a pravidelně měnit menu podle sezony. Hodně

se zaměřujeme také na akce jako svatby, vánoční večírky nebo narozeninové oslavy. Funguje tu salonek pro šestnáct lidí a ve vnitrobloku je útulná terasa s barem, která nabízí příjemné posezení pro akce s kytarou či harmonikou.

restauracezarovka.cz

605 347 734, 604 566 555

Svatomartinské menu

Od 8. do 11. listopadu 2024

- Jemná husí paštika s karamelizovanými jablky, zdobená brusinkami, opečená bagetka
- Husí kaldoun s kořenovou zeleninou, celestýnskými nudlemi, zjemněný smetanou
- Restovaná jatýrka na červeném víně, česneku a šalotce, opečená bagetka
- Pomalu pečené husí stehno s karamelizovanými hruškami, červeným zelím a lokšemi
- Smažená vanilková zmrzlina s jahodami obalená v mandlové krustě, přelítá mléčnou čokoládou

Mosty a lávky v novém: tři roky rekonstrukcí za desítky milionů korun

Rekonstrukce mostů a lávek v Příbrami nabraly na intenzitě od roku 2020, kdy město obdrželo nepříznivé výsledky mostních prohlídek. Po více než čtyřech letech se blíží závěr obnovy nejkritičtějších mostů, včetně nejfrekventovanějšího mostu na Rynečku.

Aktuálně probíhá velká rekonstrukce mostu v Březnické ulici.

Foto: Stanislav D. Břeň

V roce 2020 předložilo Oddělení silničního hospodářství radě města přehled zpracovaných hlavních prohlídek mostů. Čtení to nebylo nijak povzbudivé. V materiálu do rady se

mj. tehdy psalo: „Pro přehlednost jsou výsledky z hlavních prohlídek zpracovány do tabulky. V tabulce jsou zpracována i doporučení o vhodnosti provádění diagnostiky u devíti mostů,

ze které by vyplynul podrobnější stav mostní konstrukce. U osmi mostních objektů je stav zřejmý natolik, že je již diagnostika zbytečná a lze již nyní konstatovat, že je nutné zadat vypracování projektové dokumentace na nový mostní objekt.“

Po přibližně 4,5 letech se proces rekonstrukce mostů v nejhorším technickém stavu blíží ke svému závěru, a to v podobě komplikované rekonstrukce největšího a nejfrekventovanějšího mostu na Rynečku. Odhadovaná cena rekonstrukce všech mostů v roce 2020 byla přibližně 50 milionů korun, vlivem vývoje v následujících letech (pandemie, energetická krize, inflace, krize dodavatelských řetězců) se částka nakonec mírně zvýšila – kompletní přehled v příloženém rámečku.

OD PLYNÁRENSKÉ PO RYNEČEK

Série rekonstrukcí mostů a lávek byla zahájena na začátku roku 2022, kdy byl stržen a následně vybudován nový most v ulici Plynárenská v blízkosti příbramských pekáren. Výstavba probíhala až do prosince 2022. Nosnost mostu tu byla vzhledem k přístupu do průmyslové zóny Balónka zvýšena na 32 t, zakázku realizovala společnost Strabag.

V roce 2022 začala i přestavba mostu na in-line dráze, která navazuje z areálu Nový rybník do lokality Fialův rybník. Most se nachází na bývalé silnici do Milína, která je už mnoho let nevyužívána pro motorovou dopravu. Most byl celkově zúžen a byla vystavěna nová kanalizace. Zakázku prováděla společnost Invesales. Most

Lávka u Čekalíkovského rybníka a nového Parku Valdi Ledro.

Můstek pro pěší na Flusárně byl mnoho měsíců zavřený.

Nosnost mostu v Plynárenské se zvýšila na 32 tun.

Nový most spojuje Březové Hory a Staré Podlesí.

V červnu 2024 byla předána do užívání lávka pro pěší na Rynečku.

Lávka ve Špitálské byla již v havarijním stavu, a tedy uzavřena pro veřejnost.

byl po více odkladech termínu dokončení zprovozněn v roce 2023.

V roce 2022 byly také vyměněny tři lávky v areálu Nový rybník. Původně betonové konstrukce jsou nahrazeny stavbami, které kombinují dřevěné prvky na ocelovém skeletu. Lávky vybuodovala společnost Invesales.

Na konci srpna 2023 začala přestavba mostu v ulici Pod Kovárnami a lávky ve Špitálské. Obě byly dokončeny a předány do užívání v prosinci 2023. Stavby realizovala společnost Strabag, která podala nejnižší nabídkovou cenu. Dřevěnou lávku ve Špitálské nahradil železobeton.

Na jaře roku 2024 se začaly rekonstruovat lávky přes Příbramský potok v lokalitách u Čekalíkovského rybníka, na Flusárně nebo na Rynečku. Tato zakázka se soutěžila opakovaně a byl výrazně posunut termín realizace, např. lávka na Flusárně byla několik měsíců zavřena.

Rekonstrukci obou lávek u Čekalíku vysoutěžila Stavební firma Hobst.

Na přelomu února a března letošního roku byla nejdříve demontována, následně vystavěna a v druhé polovině června zprovozněna nová železobetonová lávka pro pěší na Rynečku. Zakázku provedla firma Invesales.

Zatím poslední rekonstrukci, resp. kompletní výstavbu nového mostu mohou sledovat řidiči a chodci na Rynečku. Zde je most součástí frekventované křižovatky ulic Březnická, Čs. armády a Ryneček a zároveň je tu vjezd na pěší zónu ke Q-klubu. Pod mostem proudí Příbramský potok.

Práce na demolici stávajícího a výstavbě nového mostu začaly v polovině letošních prázdnin. V první etapě se týkaly části u bytového domu, kudy se nyní projíždí z Březnické na velké parkoviště. Po přeložce sítí ČEZ byla

na přelomu září a října zahájena demolice mostního objektu tak, aby byl zachován průjezd polovinou komunikace. Ve výběrovém řízení získala zakázku společnost Swietelsky stavební, a to za nabídkovou částku 12 milionů korun vč. DPH. Nový most by měl stát na začátku příštího roku.

Příbram má uzavřenou smlouvu s firmou, která pro ni zajišťuje monitoring technického stavu mostů a lávek. Z každoročních prohlídek vyplývají další plánované opravy a rekonstrukce.

OPRAVUJÍ SE NEJEN MOSTY VE VLASTNICTVÍ MĚSTA

Významnou rekonstrukcí, kterou ale prováděl Středočeský kraj coby vlastník, byla výměna mostů v ulici Školní. Ta byla zahájena v březnu roku 2023 a dokončena se začátkem loňského školního roku. Na komunikaci se nacházejí dvě mostní tělesa s podchody pro pěší. Na začátku roku 2022 byly přitom správcem komunikace (Krajská správa a údržba silnic Středočeského kraje) provedeny mostní prohlídky, na jejichž základě musel být jeden z podchodů uzavřen a začala se připravovat komplexní přestavba obou mostů.

Na přelomu léta a podzimu letošního roku byla zahájena také oprava železničního mostu v ulici Osvození. Ani tento viadukt nespadá do vlastnictví města Příbram. Sanaci mostu provádí státní organizace Správa železnic, a to v rámci rekonstrukce celé trati v úseku Zdice - Příbram, která bude trvat až do roku 2025.

Na kompletní rekonstrukci už mnoho let čeká rovněž silniční most v ulici Husova (silnice I/18), který přechází železniční trať v blízkosti obchodního domu Kaufland. Vlastníkem tohoto mostu je stát a správu a údržbu zajišťuje Ředitelství silnic a dálnic.

Kolik stály mosty a lávky od roku 2022

Rekonstrukce mostu Ryneček: Swietelsky stavební - vysoutěžená cena s DPH 12 037 685,97 korun; v realizaci;

Lávky Příbram: Dílčí část 1 - lávky Na Flusárně a Čekalíkovský rybník - Stavební firma Hobst - vysoutěžená cena s DPH 7 712 476,41 korun, skutečně uhrazená cena 8 182 266,27 korun (vícepráce s DPH +469 789,86 Kč); Dílčí část 2 - Lávka Ryneček - Invesales - vysoutěžená cena s DPH 6 015 931,16 korun, skutečně uhrazená cena s DPH 5 966 360,35 korun (méněpráce s DPH -49 570,81 korun);

Most Plynárenská: Strabag - vysoutěžená cena s DPH 6 891 752,73 korun, skutečně uhrazená cena s DPH 6 856 671,49 korun (méněpráce -35 081,24 korun s DPH);

Most Fialův rybník: Invesales - vysoutěžená cena s DPH 6 640 571,69 korun, skutečně uhrazená cena s DPH 6 505 082,28 korun (méněpráce -135 489,41 korun s DPH);

Přestavba mostu Pod Kovárnami a lávky Špitálská: Dílčí část 1 - Most Pod Kovárnami - Strabag - vysoutěžená cena s DPH 5 957 551,54 korun, skutečně uhrazená cena s DPH 5 911 056,26 korun (méněpráce s DPH -46 495,28 korun); Dílčí část 2 - Lávka Špitálská - Strabag - vysoutěžená cena s DPH 5 520 318,70 korun, skutečně uhrazená cena s DPH 5 446 848,55 Kč (méněpráce s DPH -73 470,15 korun);

Lávky, Nový rybník: Invesales - vysoutěžená cena s DPH 4 605 711,69 korun, skutečně uhrazená cena s DPH 5 341 488,11 korun (vícepráce s DPH +735 776,41 korun).

Pozn.: Zakázky jsou řazeny sestupně podle hodnoty. U každé zakázky je zmíněn vysoutěžený zhotovitel.

■ Stanislav D. Břeň

Nemocniční ombudsmanka: Kvůli slovní agresi pacientů se zdravotníci občas i bojí

Petra Vavrošová působí více než rok jako ombudsmanka v Oblastní nemocnici Příbram. K dispozici je zejména pacientům, kteří se na ni mohou obracet v případech, kdy nejsou spokojeni s péčí zdravotnického personálu. Podporu při vyhlášení vzájemných vztahů ale nabízí také zdravotníkům.

Ombudsmanka Oblastní nemocnice Příbram Petra Vavrošová.

Foto: Martin Janota

KOLIK STÍŽNOSTÍ JSTE MUSELA ZA DOBU SVÉ PŮSOBNOSTI V PŘÍBRAMSKÉ NEMOCNICI ŘEŠIT?

Nejsou to velká čísla. Vloni jsme dostali celkem 22 stížností a 16 podnětů, počet podnětů ale sledujeme až od mého nástupu. V roce 2024 to je do konce září 14 stížností a 41 podnětů.

JAKÝ JE ROZDÍL MEZI STÍŽNOSTÍ A PODNĚTEM?

Stížnost je specifikována zákonem o zdravotních službách, má předepsané náležitosti, například kdo ji může podat. Může to být pacient nebo osoba pacientem zmocněná či blízká osoba v případě, že pacient není při vědomí, případně není sám schopen stížnost podat. Podnět může podat kdokoli. Stížnost se řeší v souladu se zákonem o zdravotních službách, je nutná oficiální odpověď do třiceti dnů, zákon dovoluje ústní i písemné řešení. K odpovědi na stížnost se můžete odvolat na krajský úřad a nechat ji přezkoumat. Podnět je méně formální, stačí ho zaslat e-mailem. Pokud se jedná o zásadní věc jako poskytování zdravotní péče, vyzveme dotyčného, aby obsah sdělení doplnil a poslal formou stížnosti, kterou poté projednáme oficiálně. Nevíme totiž, o koho se jedná, a nesmíme poskytovat důvěrné informace. V takových případech je povinné zachování mlčenlivosti pro pracovníky zdravotnických zařízení.

PŘÍBRAMSKÁ NEMOCNICE JE ZŘÍZENÁ KRAJEM. CO NASTANE, POKUD NENÍ STĚŽOVATEL SPOKOJEN ANI S VÝSLEDKEM ODVOLACÍHO ŘÍZENÍ?

Když není pacient spokojen s vyřízením ze strany krajského úřadu, může se obrátit na ombudsmana - veřejného ochránce práv. Ten nemůže zasahovat do činnosti nemocnice, tam jeho pravomoc nesaáhá, ale činností správního (krajského) úřadu se zabývat může. V případě nespokojenosti je však pro pacienta vhodnější volit jiné prostředky.

JAKÉ SITUACE PACIENTI A JEJICH BLÍZCI NEJČASTĚJI ŘEŠÍ S VAŠÍ POMOČÍ?

Situace se hodně změnila po covidové době. Na toto téma jsem zpracovala závěrečnou výzkumnou práci v rámci asi stovky nemocnic. Dříve obecně, nejen u nás, převažovali stížnosti na poskytování zdravotní péče. Poměr se ale mění a zvyšuje se počet stížností a podnětů týkajících se komunikace. Je zhruba půl na půl, v minulosti byla komunikace tématem zhruba třetiny stížností a dvě třetiny i více jich bylo na zdravotní péči.

JAK SI TO VYSVĚTLUJETE?

Zaprvé se domnívám, že zejména v covidových letech měli pacienti více soucitu se zdravotníky, protože procházeli velmi náročným obdobím a pocítovali obrovský tlak. Sami pacienti čelili spoustě problémů a tyto věci zůstaly podružené.

Zadruhé probíhá v současné době větší osvěta a vzdělávání pacientů, jak by s nimi měli zdravotníci komunikovat, jaká jsou jejich práva, a pacienti se více ozývají. Určitě jsou tu i jiné důvody. Lékaři jsou přetížení a často ve stresu, známe současné problémy v oboru. Myslím, že došlo k poklesu respektu na obou stranách. Tady by se situace měla zlepšit, jak u lékařů, tak u pacientů.

CO DOPORUČUJETE KOLEGŮM ZDRAVOTNÍKŮM, ABY KOMUNIKACE BYLA NA LEPŠÍ ÚROVNI? A NA DRUHOU STRANU PACIENTŮM, ABY NEDOCHÁZELO KE ZBYTEČNÉ ESKALACI KONFLIKTŮ.

V nemocnici se zvyšuje frekvence školení komunikačních dovedností. Zdravotníci se občas i bojí, pacienti jsou někdy slovně agresivní a hůře se jim vyhodnocuje, komu není opravdu dobře a kdo může být potenciálně nebezpečný. To je aktuálně klíčový úkol, pomoci zdravotníkům se v takových situacích lépe zorientovat, což je systémové řešení.

Pro pacienta, který přichází v bolesti, stresu a strachu o své zdraví, představuje lékař autoritu, které své zdraví svěřuje. A čeká sto procentní výkon. I lékař nebo zdravotník je ale jen člověk. Přepnutí zdravotníků do polohy „teď nejsem nikdo jiný“ se jim ne vždy daří. Pokud pacientovi není dobře, není třeba ani schopen dobře komunikovat. Zároveň si nedovolí se zdravotníkem úplně normálně mluvit a říct mu, co ho trápí a co od léčby očekává. Pacient ale nemusí jen sedět a čekat, co se mu řekne. Komunikace tvoří základ, aby byla zdravotní péče poskytovaná tak, jak si pacient přeje.

Diskutuje se, že by vztah lékaře a pacienta měl být více partnerský. To samozřejmě nejde rovnocenně, protože pacient spoléhá na odbornost lékaře. Pokud ale lékař či zdravotník jedná pouze z pozice autority, tak to není dobře. Obě strany by se měly naučit lépe komunikovat, je to běh na dlouhou trať.

I stěžovatelé si někdy uvědomí, že na pohotovosti může být lékař po náročném noční směně a opravdu pracuje nejlépe, jak to jde, jen to neumí komunikačně prodat.

Petra Vavrošová

Od srpna 2023 je nemocniční ombudsmankou v ON Příbram. Před tím zde šest let působila jako právnička. Kontaktovat ji pacienti mohou na tel. č. 318 641 204 nebo e-mailu ombudsman@onp.cz. Osobní schůzka je možná v pondělí v čase 9.00-11.00 a 13.00-15.00.

VNÍMÁTE GENERAČNÍ POSUN, KDY JE PACIENTSKÁ ZÁKLADNA VÍCE EMANCIPOVANÁ A ZÁROVEŇ SE SNÍŽUJE NADŘAZENOST LÉKAŘSKÉHO STAVU?

Určitě ano. Už neplatí požádky minulého režimu, kdy pacient přišel, vyslechl verdikt a odešel a lékař znamenal autoritu, kterou nebylo možné neposlechnout. Lidé mají přístup k odborným informacím a znalostem, kterým ale bez další znalosti nemohou rozumět a někdy je velmi vystraší. Pak přicházejí do ordinace s tím, že se dočetli, že by jejich potíže mohly znamenat například rakovinu. Lékaři jim to pak musí vysvětlit. Někteří nebyli zvyklí tímto způsobem, kdy musí více vysvětlovat, komunikovat s pacienty. Není novinka, že na informovanost pacienta se klade velký důraz. Pacient je tím, kdo tvoří a objednává lékařskou péči. Může péči i zcela odmítnout. Lékaři jsou ale nastavení na léčení a zachraňování. Jestliže si pacient nepřeje resuscitaci při další zástavě srdce, je to pro ně často vnitřně, eticky těžké.

NA REDAKCI KAHANU SE NEDÁVNO OBRÁTILA PACIENTKA, KTERÉ SE NELÍBIL POSTUP NEMOCNICE PŘI JEJÍM OŠETŘENÍ. ZPRÁVU JSME PŘEDÁVALI VÁM. JAK POSTUJETE A ZJIŠŤUJETE, CO SE OPRAVDU STALO?

Opět záleží, jestli jde o stížnost nebo podnět. Když se jedná o podnět, nezabíháme v odpovědích do žádných podrobností o konkrétní léčbě pacienta. Většinou přicházejí e-mailem, jehož prostřednictvím ani nelze řešit záležitost, které se dotýkají zdraví. Odpovědi na stížnosti odesíláme doporučeně poštou nebo datovou schránkou, aby byly zabezpečeny informace o zdravotním stavu a léčbě. V případě, že je podnět závažný, ale pisatel ho nedoplní do formy stížnosti, i tak ho pečlivě prošetřujeme. Jen odpověď není tak obsáhlá a konkrétní.

O stížnosti informujeme vedoucí oddělení - primáře, vrchní sestru - a požádáme je o vyjádření. Ustížitosti na komunikaci je prošetřování na jednu stranu jednodušší, ale současně lze málokdy stoprocentně říci, co se stalo. Často se jedná o tvrzení proti tvrzení a je obtížné určit, kdo má pravdu. Přestože není vždy možné jednoznačně zjistit, zda došlo k pochybení v komunikaci, nemocnice se snaží zajistit, aby pacienti neměli z návštěvy negativní dojem. Situace je vždy projednána s pracovníkem, kterého se týká.

U stížností na zdravotní péči vycházíme ze zdravotní dokumentace a většinou není problém zjistit skutečný stav. Na rozdíl od mé kolegyně nejsem zdravotník, tak i proto vyjádření, která dostaneme od lékařů a sester,

po zpracování předáváme ke kontrole supervizorovi - lékaři. Aby to, co sdělujeme, bylo mediálně správně. Co se týká zdravotní péče, je ale zjištěných pochybení minimum.

CO BYSTE DOPORUČILA PACIENTŮM, KTEŘÍ SE NA VÁS CHTĚJÍ OBRÁTIT SE STÍŽNOSTÍ ČI PODNĚTEM? JAKOU MAJÍ ZVOLIT OPTIMÁLNÍ CESTU?

Je dobré, když ji pacienti pošlou písemně, protože můžeme problém šetřit okamžitě. Někdy se nás obracejí ústně, společně situaci probereme a oni pak již podnět nebo stížnost nepodají. Písemná forma je pro prošetření důležitá, ústní podnět musí být vždy písemně doplněn. Občas se někdo dostaví osobně, stížnost sepíšeme na místě a pacient ji podepíše. Pak se může začít řešit. V písemné formě přijímáme podněty i stížnosti poštou, e-mailem, datovou schránkou nebo ji pacient může předat na recepci nemocnice. Ale využít můžou všechny uvedené způsoby, podle toho, který jim nejvíce vyhovuje.

CO SE STANE, POKUD JE STÍŽNOST NA ZDRAVOTNÍ PÉČI OPRAVNĚNÁ? JAK NEMOCNICE POSTUJE DÁLE?

Tady je nemocnice v komplikované pozici. V případě, že dojde k pochybení, musí nemocnice vstoupit do jednání se svým pojistitelem, u kterého je ze zákona pojištěna proti možným újmám, a dále také spor předává k řešení právnímu zástupci nemocnice. K mimosoudnímu vyřešení sporu musí mít nemocnice souhlas pojistitele. Pokud s ním pojistitel nesouhlasí, nebo není zcela jasně, že k pochybení na straně nemocnice došlo, musí spor projít soudním řízením.

KOLIK PŘÍPADŮ KONČÍ U SOUDU?

Jeden, maximálně dva případy za rok, což neznamená, že žaloba je nakonec oprávněná. Většinou se podaří záležitost vyřešit mimosoudně, nebo nedojde k podání žaloby.

A JAK VYSOKÝ JE POČET MIMOSOUDNÍCH UKONČENÍ STÍŽNOSTI?

Přesná data nemám k dispozici. Z mé zkušenosti vyplývá, že když se nejedná o závažný případ, a opravdu ke škodě došlo, nemá ani nemocnice ani pojistitel problém s uhrazením. Například jednou z uznávaných komplikací při anestezii je, že může dojít k vyrazení zubů. Nejde o chybu nemocnice, prostě nastává pravděpodobnost takové komplikace. Primární je, aby pacient dýchal. Pokud se to stane, pacient má od nemocnice nárok na úhradu nových zubů. To se řeší nekomplikovaně, mimosoudně. Když ale vzniknou pochyby, zda byla péče poskytnuta v souladu s lege artis, tedy na náležité odborné úrovni, tak už dochází k soudním sporům.

JE NAOPAK PERSONÁL NEMOCNICE CHRÁNĚN PROTI MOŽNÉMU ŠIKANŮZNÍMU CHOVÁNÍ ZE STRANY PACIENTŮ NEBO PŘÍBUZNÝCH, JSTE OMBUDSMANKOU I PRO NĚ?

Zdravotníci to často nevyužívají. Instituce ombudsmana je nová a potřebuje nejprve získat důvěru. Některé nemocnice ji sice mají napří-

klad deset let, ale teprve v loňském roce se dostala do širšího povědomí. Už se s tím setkáváme a zdravotníkům nabízíme pomoc přímo na místě, když vzniká nějaký spor. Nebo můžeme situaci konzultovat ex post, jakým postupem se dala řešit.

POZICE OMBUDSMANA UŽ NENÍ OJEDINĚLÁ. SDÍLÍTE ZKUŠENOSTI S KOLEGY V JINÝCH NEMOCNICÍCH?

Existuje Asociace ombudsmanů ve zdravotnictví, která byla založena v roce 2019. Jako oborová platforma také funguje Asociace firemních ombudsmanů, kam patří třeba i ti školní. Obě tyto instituce pořádají setkání, kde je možné sdílet poznatky v rámci pravidel - při zachování mlčenlivosti. Několik ombudsmanů znám i osobně, předáváme si inspiraci. V České republice ještě není úplně zavedený, ale obdobnými otázkami se zabývá institut etického poradenství. Věnuje se řešení eticky těžkých medicínských otázek při poskytování zdravotní péče. Když se rozhoduje, jestli se ještě bude léčit nebo jak dále postupovat. Je to novinka a zavádí se ve velkých fakultních nemocnicích. Pracují tak celé týmy včetně účasti pacienta nebo jeho blízkých, rozhodnutí jsou společná. Pořádají konference, kde lze také čerpat informace.

SOUČÁSTÍ PŘÍBRAMSKÉ NEMOCNICE JE ODDĚLENÍ PALIATIVNÍ PÉČE. VSTUPUJETE SEM JAKO OMBUDSMANKA?

V tomto ohledu je oddělení paliativní péče hodně klidné. Myslím, že nemocnice v Příbrami má fantastické paliativní oddělení. Slyším samou chválu. Prostředí je pro pacienty přívětivé, lékaři jsou fajn. Je vidět, že mají specifický způsob komunikace s pacienty. Na některých věcech zde již záleží méně a personál se co nejvíce snaží vyhovět osobním přáním pacientů, pokud to vyložené není v rozporu s poskytovanou zdravotní péčí. Občas sem zajdu, ale myslím, že se na nás nikdo z tohoto oddělení kvůli komunikaci nebo zdravotní péči ještě neobrátil. Komunikaci tady zvládají sami.

JAK VENTILUJETE TLAK, KTERÝ VE VAŠÍ PRÁCI PŘICHÁZÍ NAPŘÍKLAD PŘI ŘEŠENÍ NÁROČNÝCH KONFLIKTŮ?

Mojí oblíbenou psychohygienou jsou dlouhé procházky. Zatím nejsem ve fázi, že by mě práce moc trápila nebo měla těžký dopad. Často vede k dobrému konci a je velmi pozitivní, že se daří věci vyřešit. Sporů o poskytování zdravotní péče, které by byly oprávněné, je opravdu málo a problémy v komunikaci se dají vysvětlit. Dostáváme i zpětnou vazbu, kdy si třeba pacienti uvědomí, že na pohotovosti může lékař být po náročném noční směně a opravdu pracuje nejlépe, jak to jde, jen to neumí komunikačně prodat. Také občas dostáváme poděkování za vyřešení jejich situace. Jsme tu hlavně pro pacienty a stojíme o to, aby se k nám do nemocnice chtěli při řešení jejich zdravotních obtíží vracet.

■ Stanislav D. Břeň

ANKETA

Sdělte svůj názor na Kahan

Redakční rada městského zpravodaje Kahan připravila anketu, která zjišťuje názory čtenářů a čtenářek na toto periodikum. Dotazník lze předat elektronicky nebo v tištěné podobě (tuto stránku si můžete vystříhnout a vyplnit). Odpovědi je možné odevzdat do 31. prosince 2024, a to formou elektronického dotazníku na adrese dotaznik-kahan.pribram.eu, nebo vyplněný list předat v Senior Pointu, na recepci plaveckého bazénu či v Informačním centru v Pražské ulici. Pokud si přejete sdělit redakci něco více, pište, prosíme, na kahan@pribram.eu.

Čtete městský zpravodaj Kahan?

- Čtu celý.
- Čtu více než dvě třetiny.
- Čtu více než polovinu.
- Čtu jen několik článků.
- Jen prolistuji.
- Nečtu ho. Proč jej nečtete?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Čte ve vaší domácnosti kromě vás zpravodaj ještě někdo další?

- Ano.
- Ne.

Kolik dalších osob čte zpravodaj?

- 1 osoba
- 2 osoby
- 3 osoby
- 4 osoby
- 5 a více osob

V jaké formě je pro vás Kahan nejdostupnější?

- V papírové.
- V elektronické na kahan.pribram.eu.
- V audio verzi (na Spotify, SoundCloud, aplikace Podcasty na iPhone).

Dostáváte zpravodaj pravidelně, tedy měsíčně s výjimkou letního dvouměsíčníku?

- Určitě ano.
- Spíše ano.
- Spíše ne.
- Určitě ne.

V případě problémů s distribucí pište na adresu kahan@pribram.eu.

Byl/a byste pro změnu distribuce Kahanu?

- Ne, souhlasím s plošnou distribucí do všech domácností.
- Ano, souhlasím s cílenou distribucí do domácností, které se zaregistrují k odběru.

- Ano, Kahan by měl být pouze v elektronické podobě - PDF.
- Ano, Kahan by měl být pouze v elektronické podobě formou samostatných článků na kahan.pribram.eu.
- Nevím.
- Jiné, navrhněte možnost, která by vám nejvíce vyhovovala:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Měsíčník Kahan by měl vycházet:

- Častěji.
- Stejně často.
- Méně často.

Jakou známku byste ohodnotil/a následující parametry?

Školní hodnocení: 1 - nejlepší, 5 - nejhorší

- Srozumitelnost textu
- Informační hodnota
- Tematická rozmanitost
- Grafická podoba
- Distribuce
- Množství reklamních sdělení
- Kvalita fotografií

Jsou témata, která ve zpravodaji postrádáte?

- Ano.
- Ne.

Uvedte, prosíme, témata, která vám ve zpravodaji chybí.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Doporučil/a byste Kahan k přečtení svým přátelům?

- Určitě ano.
- Spíše ano.
- Spíše ne.
- Určitě ne.

Uvedte, co by podle vás zvýšilo kvalitu zpravodaje.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Uvedte, prosíme, váš věk:

- 10-20 let
- 21-30 let
- 31-50 let
- 51-70 let
- 71 let a více

Děkujeme za vaše odpovědi.
 ■ Redakční rada měsíčníku Kahan

GINNY MI ROZSVÍTILA CELÝ SVĚT

Sbírka pro
Světlušku
25. 11. – 8. 12.

Vánoční sbírka **Kauflandu** a **Světlušky** přispěla v loňském roce Kristýně na asistenčního pejska a pomohla dalším tisícům nevidomých. Tak pomozte i letos. **Děkujeme!**

světluška
svítíme ve tmě

**Rozhodují
činy.**

Kaufland

Policie učí děti dopravní výchově

Městská policie Příbram ve spolupráci s organizací Besip letos zahájila rozsáhlý program dopravní výchovy pro příbramské žáky. Kromě teoretické výuky o pravidlech silničního provozu se děti měly možnost učit i prakticky na nově zrekonstruovaném dětském dopravním hřišti.

Výuka na novém dětském hřišti. Foto: Eva Švehlová

Městská policie Příbram ve spolupráci s organizací Besip letos spustila projekt dopravní výchovy pro žáky 4. a 5. ročníků základních škol. Jeho cílem bylo seznámit děti s pravidly silničního provozu a naučit je základním dovednostem, které jsou nezbytné pro bezpečné pohybování v dopravě, především na kole. Program byl rozdělen do dvou částí - teoretické a praktické.

Teoretickou část, kterou strážníci realizovali ve druhém pololetí školního roku, tvořily přednášky a interaktivní výuka. Žáci se dozvěděli nejen o základních pravidlech silničního provozu, ale také o povinnostech, které musí dodržovat cyklisté. Nechybělo ani poučení o nebezpečích, která mohou na silnici nastat, a jak jim předejít.

„V září se podařilo po rozsáhlé rekonstrukci otevřít dětské dopravní hřiště, kde žáci absolvovali praktickou část a vyzkoušeli si své získané teoretické vědomosti na kole přímo

v provozu,“ uvedla manažerka prevence kriminality Denisa Kotková. Na kole projížděli trasu připomínající reálný provoz, kde museli dodržovat dopravní značení a pravidla. Program vyvrcholil splněním tří disciplín - testu z pravidel, jízdy zručnosti a jízdy podle pravidel silničního provozu. Ti, kteří všechny disciplíny úspěšně zvládli, obdrželi osvědčení - Průkaz mladého cyklisty.

„Dětské dopravní hřiště bylo poslední říjnový den uzavřeno a opět bude pro výuku a širokou veřejnost otevřeno v dubnu 2025,“ informovala Denisa Kotková. Programy dopravní výchovy se díky velkému zájmu základních škol budou v příštím roce dále rozšiřovat, což umožní účast ještě většímu počtu dětí.

■ Stanislav D. Břeň

Připomínka událostí 17. listopadu: prohlídky a výstavy v Lešetických

Památník Vojna se v neděli 17. listopadu 2024 otevře veřejnosti při příležitosti Dne boje za svobodu a demokracii. Návštěvníci se mohou těšit na komentované prohlídky areálu bývalého tábora nucených prací i výstavu připomínající události 17. listopadu 1939 a 1989.

Při příležitosti Dne boje za svobodu a demokracii bude v neděli 17. listopadu 2024 Památník Vojna Lešetice, pobočka Hornického muzea Příbram, již tradičně otevřen široké veřejnosti.

Tento původně zajatecký tábor pro německé válečné zajatce, situovaný mezi bývalými uranovými šachtami, sloužil v období 1949-1951 jako tábor nucených prací a následně do roku 1961 jako vězeňské zařízení pro politické odpůrce komunistického režimu. Expozice seznamují s perzekucí po únoru 1948, protikomunistickým odporem a přibližují dějiny uranového hornictví. Komentované prohlídky areálu budou probíhat od 9.00 do 16.00.

Tématu 17. listopadu 1939 a 1989 na Příbramsku se věnuje výstava, kterou zde mohou návštěvníci zhlédnout. Její první část nabízí pohled do méně známé kapitoly našich moderních dějin a přiblíží likvidaci Vysoké školy báňské 17. listopadu 1939 nacistickými okupanty a odvláčení 16 jejích studentů do koncentračního tábora Sachsenhausen. Druhá část výstavy pojednává o událostech po 17. listopadu 1989 v Příbrami.

Hornické muzeum Příbram již také chystá předvánoční program, který potěší děti i dospělé. V pobočce Muzeum zlata Nový Knín bude

Vstupní brána do Památníku Vojna.

Foto: Hornické muzeum Příbram

od 22. listopadu do 20. prosince k vidění výstava betlémů a historických vánočních pohlednic. Tradiční výstavu Příbramské betlémy mohou zájemci navštívit od 6. prosince do 5. ledna ve výstavním sálu dolu Vojtěch. Bronzová neděle 8. prosince nabídne adventní koncert sborů Arytmie a Gambale - vystoupení se uskuteční od 18.00 na dole Anna. Oblíbené akce Vánoce v hornickém domku a Štědrovečerní šichta v Prokopské štolě jsou naplánovány na víkend

14.-15. prosince, stejně jako Vánoce ve Skanzenu Vysoký Chlumeč. Podrobnosti k adventnímu programu najdete na webu muzea a v příštím čísle Kahanu.

■ Stanislava Charvátová
Hornické muzeum Příbram

Příbram přehodnotila financování vrcholového sportu, přibyl parametr mediálního dosahu

Zastupitelstvo města schválilo na svém říjnovém jednání změnu dotačního programu v oblasti sportu. Z původního programu „Podpora vrcholového sportu“ se stal program „Významné sportovní kluby“. Jaké byly důvody této změny?

Před jednáním zastupitelstva uspořádala Komise pro mládež, tělovýchovu a sport veřejný seminář pro všechny sportovní kluby a zastupitele města Příbram, kde se odborná veřejnost mohla seznámit mj. se změnou tohoto programu.

Program v tomto znění více reflektuje potřebu a současný stav sportovního prostředí, při zachování kontinuity financování, a především eliminuje důraz na výsledky a výkonnost v soutěžích mládeže, který byl jednou z podmínek u vrcholových sportů. K hodnotícím atributům, jako jsou členská základna mládeže do 23 let, množství družstev hrajících svazové soutěže, odpovídající sportovní zázemí pro případné postupy v soutěžích a připravenost dlouhodobého projektu, přibyl i mediální dosah sportovního klubu.

Město Příbram si nechalo vypracovat mediální analýzu možného dosahu značky města prostřednictvím sportovních klubů a výpočet finančních prostředků ušetřených v porovnání s placenou inzercí. Analýza mapovala současně zadatele v původním programu, kterými jsou FK Příbram, VK Trox Příbram a HC Baník Příbram ve čtyřletém cyklu, kde byly vidět značné rozdíly, ale i korelace v případě postupů a sestupů či možné výhody propagování města např. v případě utkání play-off nebo baráží či televizních přenosů.

Do analýzy byly pro porovnání zapojeny i kluby, které byly historicky v programu „Vrchol“ nebo jsou největšími příjemci finančních prostředků v oblasti „Činnost sportovních organizací“ jako TJ Sokol Příbram, Příbram Bobcats a SK Spartak Příbram. Členové Komise pro mládež, tělovýchovu a sport následně podle zastoupení sportů a výsledků analýzy doporučili hranici pro přijetí klubů v tomto programu.

„Významné sportovní kluby“ představuje další dotační program v oblasti sportu vedle programů „Činnost sportovních organizací“, „Rozvoj a údržba sportovišť“, „Sportovní akce“ a „Reprezentant“ na podporu individuálních sportovců.

Pro město je jednou z priorit zachovat současný stav udržitelnosti sportovišť a úroveň sportovních klubů, aby sportovci v mládežnických kategoriích měli možnost reprezentovat město Příbram i v dospělých kategoriích, a neodcházeli tak kvůli nedostatečné infrastruktuře a sportovní úrovni z našich klubů.

Ve zbytku článku přinášíme klíčové výsledky ze zmiňované analýzy zpracované společností Newton Media.

V období od 1. ledna 2021 do 30. června 2024 byl ze sledovaných příbramských

klubů nejčastěji prezentován fotbalový FK Příbram. Byl to očekávatelný výsledek vzhledem k popularitě fotbalu mezi diváky i médii. FK Příbram zmiňovalo nebo na něj odkazovalo přes 39 000 příspěvků. Pozorovat ale můžeme značný rozdíl mezi nejvyšší českou soutěží a druhou ligu. Zatímco v první polovině roku 2021 klub atakoval hranici 13 000 příspěvků, po sestupu se jeho medializace snížila o více než polovinu, a i nadále klesala.

Ještě dramatictější pokles postihl mediální dopad příspěvků fotbalového týmu i hodnotu AVE (Advertising Value Equivalent), která vyjadřuje částku, za kterou by byl příspěvek uveřejněn jako reklamní sdělení. V medializaci FK Příbram totiž ubyly příspěvky ze silných titulů s vysokou četností a sledovaností. Přesto celkový mediální dopad přes 30 000 GRP (Gross Rating Points, udává celkovou komunikační sílu mediálního sdělení - pozn. red.) značí, že se každý občan Česka mohl teoreticky seznámit s 300 příspěvků zmiňujícími příbramský fotbalový klub. V prvním pololetí 2021 bylo v mediálním dopadu i AVE dosaženo dvou pětín celkové hodnoty těchto parametrů.

U dalších dvou příbramských klubů jsme

zaznamenali mnohem menší medializaci. Silnější z nich byl volejbalový klub Kocouří Příbram, jenž těžil z faktu, že hraje nejvyšší domácí soutěž, zatímco hokejisté až třetí. VK Příbram byl prezentován v necelých 3 500 příspěvcích. Hlavní část medializace se týkala výsledkových servisů, pozvánek na sledování sportu („Kam za sportem“) a obecně pocházela ze zpravodajství regionálních titulů. Počty příspěvků, hodnoty mediálního dopadu i AVE při srovnání pololetí nijak výrazně nekolísaly. Celkový mediální dopad prozrazuje, že každý občan Česka se mohl seznámit s 13 příspěvků o volejbalovém klubu z Příbrami.

Hokejový klub Baník Příbram byl nejslabší ve všech sledovaných mediálních parametrech. Bezesporu jej limituje účasť až ve třetí nejvyšší hokejové soutěži. Jeho medializace čítala téměř 1 900 příspěvků s mediálním dopadem 470 příspěvků. Hypoteticky mohl tedy být každý občan Česka osloven čtyřmi příspěvků o klubu HC Příbram. Klíčové byly pro klub příspěvky z regionálně zaměřených webů i tisku.

Výsledky analýzy jsou dostupné na odkazech kahan.pribram.eu/data/28.pdf nebo kahan.pribram.eu/data/29.pdf nebo po naskenování kódů.

■ Jan Hadraba

manažer sportu města Příbram

inzerce

SVATOMARTINSKÁ VÍNA V PŘÍBRAMI

NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA
9. LISTOPADU - 13.00-19.00

4 VINAŘSTVÍ
HUSÍ ŠPECIALITY
HUDEBNÍ VYSTOUPENÍ

V letošním roce lze svatomartinská vína prodávat od 8. listopadu.
Povoleno Vinařským fondem ČR.

Ing. Eva Viktorinová
 Spolumajitelka realitní kanceláře
 a certifikovaná makléřka

Kontakty
 tel.: +420 733 187 300
 e-mail: eva.viktorinova@re-max.cz
 web: evaviktorinova.remax-makler.cz

RE/MAX
 Power

Státní oblastní archiv v Praze – Státní okresní archiv Příbram a Vojtěch Pavelčík
 si Vás dovoluji zvát na

STARÁ VLTAVA

www.VYKUPKOVU.EU

OBECNICKÁ 365, PŘÍBRAM IV
 (NAD PNEUSERVISEM - U KOLEJÍ)

Po - Pá: 7:00 - 17:00 hod.
So: 7:00 - 14:00 hod.

tel.: 778 055 083

STŘELTE SVŮJ ODPAD

Výlet k Vltavě
do Svatojanských proudů

Přednáška s promítáním připravená u příležitosti vydání nové obrazové publikace autora Vojtěcha Pavelčíka. Publikace o zaniklé povltavské krajině odpradávná obávané vltavskými plavci a později milované romantiky, trampy i mnoha Pražany jako oblíbené výletní místo.

Čtvrtek 21. listopadu 2024 v 17.30 hodin

Budova Státního okresního archivu Příbram, E. Beneše 337
 VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ / BEZBARIÉROVÝ PŘÍSTUP

Místa na přednášku si lze rezervovat předem v budově Státního okresního archivu Příbram (tel. 311 000 701 (badatelna), 774 544 701 (sekretariát) nebo soka-pribram@soapraha.cz).

www.soapraha.cz/pribram / www.svatojanske-proudy-kniha.cz / www.stara-vltava.cz

ravak®

Velká výprodejová akce!

Koupelnové vybavení se slevou až 90 %.	Vany od 500,-	RAVAK a.s.
Starší kolekce nebo výrobky s drobnou vadou za zlomek ceny.	Sprchové kouty od 1 100,-	Obecnická 285,
	Baterie od 800,-	261 01 Příbram
	Umyvadla od 500,-	ravakvyprodej.flox.cz

Advent a Vánoce

V PŘÍBRAMI

Zahájení adventu **MHD ZDARMA**

1. PROSINCE
NÁMĚSTÍ
T. G. MASARYKA

15.00–18.00

Chlapecký pěvecký sbor, Písnička a Canzonetta s Hudebním seskupením ZUŠ Příbram 1 ★ Pěvecký sbor Hokus Pokus Lee A. Davison – koncert v kostele sv. Jakuba ★ Kantoři Slavnostní rozsvícení vánočního stromu ★ **OHŇOSTROJ**
14.00–20.00: Adventní trhy * Vánoční sbírka pro psy *
Knihovna J. Drdy – Den pro knihu * Prodloužená otevírací doba v Pražské ulici

Bronzová neděle

8. PROSINCE
NÁMĚSTÍ
J. A. ALISE

15.00–18.00

Sbor ZŠ Březové Hory ★ Jiráskáček ★ Bacha Baby a Rebelky Jakub Ročňák a přátelé ★ Sbor MŠ pod Svatou Horou
HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM
koncert sborů Arytmie Praha a Gambale na dole Anna

Stříbrná neděle **PRSKAVKY S SEBOU!**

15. PROSINCE
NÁMĚSTÍ
17. LISTOPADU

15.00–18.00

Sbor ZUŠ A. Dvořáka ★ Poutníci ★ Sbor Dušnická sedma
14.00–20.00: Adventní trhy * Vánoční prskavka

Zlatá neděle

22. PROSINCE
PŘÍBRAM

10.00–13.00

Vánoční jízda kočáru s pastýřem
Trasa: Žežice; Březové Hory – náměstí J. A. Alise; Březové Hory – Domov seniorů; nám. 17. listopadu; nám. T. G. Masaryka; Svatá Hora

Změna programu vyhrazena.

Pořádá:

MĚSTSKÉ KULTURNÍ CENTRUM PŘÍBRAM

Dotační program pro vrcholový sport počítal s tím, že kluby zůstanou navždy v nejvyšší soutěži

Renáta Vesecká, předsedkyně sportovní komise, dlouhodobě pracuje na rozvoji sportu v Příbrami. V rámci komise se věnuje jak sportovním dotacím pro kluby a jednotlivce, tak i revitalizaci sportovišť. Aktuálně komise řešila změny v podpoře nejvýznamnějších příbramských klubů. Podklady ohledně změn v dotačním programu pro komisi zpracovala pracovní skupina Sport 2030.

Předsedkyně sportovní komise Renáta Vesecká

ČÍM SE ZABÝVÁ SPORTOVNÍ KOMISE?

Sportovní komise se věnuje všem záležitostem týkajícím se sportu, přičemž její hlavní náplní je správa sportovních dotací. Komise se zabývá jak programovými, tak i individuálními dotacemi, ať už pro sportovní kluby, organizátory akcí nebo jednotlivé sportovce.

PROČ JSOU NUTNÉ INDIVIDUÁLNÍ DOTACE A SPORTOVCI SI NEMOHOU PODAT ŽÁDOST UŽ NA ZAČÁTKU PŘEDCHOZÍHO ROKU?

Sportovní kluby a organizátoři akcí mají podávání dotací často dobře zvládnuté. Někdy se ale objeví akce, o které se v předchozím roce ještě nevědělo, nebo situace, kdy sportovec nečekaně postoupí v soutěži. Tyto události se nedají předem odhadnout. Město chce samozřejmě podporovat úspěšné sportovce a významné sportovní aktivity. Individuální dotace jsou důležité i v případech, kdy sportovec nebo klub přijde o vybavení, které potřebuje pro svou činnost.

PROČ MAJÍ SPORTOVNÍ KLUBY STÁLE MÉNĚ PENĚZ OD SPONZORŮ?

Vidím v tom určitou absenci podpory ze strany státu. Měl by zvýšit daňové úlevy pro firmy, které se rozhodnou podpořit sport a aktivní pohyb. V současné době totiž podniky nemají dostatečnou motivaci k takové podpoře. Přitom i v Příbrami máme velké firmy, které by mohly významně přispět ke sportovnímu dění ve městě.

V ZÁŘÍ JSTE V KOMISI PROJEDNÁVALI ZMĚNU PROGRAMU PODPORA VRCHOLOVÉHO SPORTU A V ŘÍJNU SE TÍMTO TÉMATEM ZABÝVALO I ZASTUPITELSTVO A USTANOVILO PROGRAM VÝZNAMNÉ SPORTOVNÍ KLUBY. PROČ?

Příbram má několik úspěšných klubů, jako je 1. FK Příbram, HC Příbram a VK Trox Příbram. Bohužel fotbalový klub sestoupil do třetí nejvyšší soutěže. Tyto kluby jsou významné nejen sportovně, ale mají i kulturně-sociální přesah. Původní nastavení dotačního programu počítalo s tím, že kluby hrají v nejvyšších soutěžích, ale nikdo nepředpokládal, že by mohly sestoupit. Přitom některá družstva těchto klubů stále hrají v těch nejvyšších soutěžích. Stejně jako v životě, i ve sportu občas nastanou krize, a město by mělo kluby v těchto časech podržet.

JEDNÍM Z KRITÉRIÍ PRO POSKYTNUTÍ DOTACE PRO VRCHOLOVÉ KLUBY BY MĚLO BÝT MEDIÁLNÍ POKRYTÍ. MĚSTO SI NECHALO VYPRACOVAT ANALÝZY OD FIREM NEWTON A MEDIABOARD. CO Z NICH VYPLYVÁ?

Na základě mediální přítomnosti jednotlivých klubů bylo určeno, že kluby jsou často zmiňovány v celostátních médiích a šíří dobré jméno Příbrami.

LZE POZOROVAT NĚJAKÝ PŘÍMÝ EFEKT, NAPŘÍKLAD ŽE DO PŘÍBRAMI PŘIJÍZDÍ VÍCE TURISTŮ NEBO ŽE SE SEM LIDÉ STĚHUJÍ?

Existují určité analýzy v oblasti turismu, ale sledovat tento vliv je obecně velmi složité. Na rozhodování lidí působí mnoho faktorů. Nicméně šíření dobrého jména města má podle mého názoru dlouhodobý smysl. Navíc sportovní kluby se starají o stovky dětí.

ALE I DALŠÍ KLUBY, JAKO SPARTAK NEBO TJ BANÍK, MAJÍ STOVKY ČLENŮ...

I Spartak vykázal nějaké výsledky v měřeních. Je pravda, že menší kluby jsou v tomto ohledu znevýhodněné, ale nikdy nelze nastavit systém, který by byl stoprocentně spravedlivý.

NA NOVÝ PROGRAM PŮJDE 10,5 MILIONU KORUN. JE TO ADEKVÁTNÍ ČÁSTKA?

Je to dlouhodobě stabilní částka, ale kluby čelí rostoucím nákladům a všeobecně zdražování jim situaci komplikuje. Na základě sportovní analýzy od firmy Popelka Lokal Sport jsme se v akčním plánu zavázali postupně zvy-

šovat investice do sportu. Pokud se ptáte na adekvátnost, je potřeba zvážit širší kontext. Například mezi dětmi a mládeží se zvyšuje riziko obezity, což má vážné důsledky nejen na fyzické zdraví, ale i na psychiku a schopnost učení. Prostředky, které věnujeme na prevenci a řešení těchto problémů, jsou ve srovnání s možnými následky velmi nízké. Máme třeba skvělý program Trenéři ve škole, kdy sportovní trenéři docházejí za dětmi přímo do škol. Tento program vytváří emocionální vazbu, která děti motivuje ke sportu. Trenéry ale musíme platit, nemohou to dělat zdarma.

Stát by měl zvýšit daňové úlevy pro firmy, které se rozhodnou podpořit sport a aktivní pohyb.

V RÁMCI SKUPINY SPORT 2030 SE HOVOŘILO O ROZVOJI MÍSTNÍCH SPORTOVIŠŤ, KTERÁ DLOUHÁ LÉTA CHÁTRALA. PODAŘILO SE REKONSTRUOVAT RYNEČEK, CIHELNU A CVIČNU. JSOU V PLÁNU DALŠÍ RENOVACE?

Plánujeme další rozvoj, například v oblasti ulice Jana Drdy. Zde je připravený projekt na rozsáhlé sportoviště pro osm různých sportů, včetně boulderingu. Během revitalizace ulice byl ale projekt odložen, věřím, že se ho podaří realizovat příští rok. Hřiště by mohlo být podobně úspěšné jako to na Cihelně, které se opravdu povedlo a využívá ho mnoho dětí a mládeže. Z toho mám velkou radost.

JSOU V PLÁNU I DALŠÍ HRŠTĚ?

Naším cílem je obnovit sportoviště po celém městě a zajistit, aby každá část měla své vlastní hřiště, kde by se děti mohly věnovat různým druhům sportu.

■ Stanislav D. Břeň

www.dobrisckyremizek.cz

18 bytů už je PRYČ

Pospěšte si a bydlejte
také v korunách
stromů

Více info o nabídce volných bytů tel.: +420 739 039 163

DOBŘÍŠSKÝ
REMÍZEK

✓
k nastěhování
už v roce
2025

invia

Nejvyšší čas

vybrat si letní dovolenou

- ✓ First minute léto 2025
- ✓ Exotika

Kontaktujte nás

📍 Střelecká 27, 26101 Příbram ✉️ pribram@invia.cz ☎️ 775 914 277

Dobrovolníci a firmy přinášejí společenský život do Svatohorských sadů

Proměna Svatohorských sadů pokračuje i letos. Díky dotacím, práci dobrovolníků, spolku Svatohorské sady Příbram, podpoře města Příbram a spolupráci se soukromými firmami se do sadu postupně vrací život.

Obnova sadů stojí na práci dobrovolníků a pomoci firem a města.

Foto (3×): Svatohorské sady Příbram

Příbramské Svatohorské sady patří k nejrozsáhlejším původně ovocným městským sadům v Evropě. Sady nabízejí Příbramanům i návštěvníkům klidnou alternativu k rušnému životu a stávají se oblíbeným místem pro relaxaci.

PRAVIDELNÁ ZÁLIVKA, OŘEZ A OBSEKÁNÍ

Zásadní obnova sadu odstartovala v roce 2022 díky grantu společnosti Billa, která poskytla městu příspěvek 1 523 833 korun na revitalizaci sadu u sportovního areálu pod Svatou Horou. Tyto finance umožnily odborný prořez starých stromů, výsadbu 160 ovocných stromů, zřízení živého plotu kolem sportoviště, vybudování venkovní galerie a pořízení nového mobiliáře. Pro udržitelnost sadu probíhá již druhým rokem pravidelná péče: zajištěna byla zálivka a ořez stromů, kmeny byly obsekané křovinořezem, došlo ke kontrole úvazků, úpravě živého plotu a výměně uschlých nebo poničených stromků.

V oblasti u Svatohorské aleje probíhaly práce pod vedením spolku Svatohorské sady Příbram. Na jaře zde bylo vysazeno 30 nových stromů, prořezány byly staré i nové stromy a štěpkovalo se, čímž se materiál ze starých stromů přeměnil na živiny pro novou výsadbu. Tento rok je také rokem důkladné inventarizace stromů zahrnující popis jejich stavu, druhové složení a počet. Tato inventura umožní efektivněji plánovat další údržbu sadu.

PŘES 70 DOBROVOLNÍKŮ NA JEDNÉ AKCI

Za podpory města Příbram uzavřely v dubnu firma Doosan Bobcat, spolek Svatohorské sady Příbram a Římskokatolická farnost u kostela

Nanebevzetí Panny Marie memorandum o spolupráci. Doosan Bobcat přislíbil až do roku 2030 finanční a materiální podporu zaměřenou na zlepšení stavu sadů.

Díky grantovému programu Škoda stromky společnosti Škoda Auto bylo letos vysazeno několik desítek nových stromků. Společnost

Svatba ve Svatohorském sadu.

Tesco Stores ČR podpořila aktivity spolku finančně a opakovaně také formou dobrovolnické práce svých zaměstnanců.

Právě práce dobrovolníků je pro udržitelnost a rozvoj komunitního projektu jako péče o sad nepostradatelná. Díky jejich nasazení lze pravidelně pořádat výsadby, údržbu a další akce oživující veřejný prostor. Na největší letošní dobrovolnické akci v polovině října se v sadu

sešlo přes 70 lidí. Zaměstnanci Městského úřadu Příbram při svém druhém dobročinném dni uklízeli a připravovali prostor pro další výsadbu. Na začátku listopadu se ještě bude konat dobrovolnická akce zaměstnanců společností TV Prima a Nespresso.

LÍBÁNÍ, ADOPCCE NEBO SVATBA

Sady ožívají také díky společenským akcím. V květnu se mohli návštěvníci setkat v rozkvetlých sadech při Májovém líbání. Stále také probíhá adopce stromů - účastníci adopce přispívají na údržbu sadů, přičemž péče o adoptovaný strom je zaručena po dobu minimálně tří let. Výsadbu nových stromků lze provádět na jaře a na podzim, ale adopce již vysazených stromů je možná po celý rok. Adopce stromu může být ideálním způsobem, jak si spojit vzpomínku na významné životní okamžiky, jako je narození dítěte či svatba. Letos např. dva páry využily sad jako místo pro uzavření sňatku.

MED OD MÍSTNÍCH VČEL A OBNOVA BUNKRU

Návštěvníci si v sadu všimnou novinek - včelích úlů, které poskytlo rodinné včelařství Šálkovi z Vysoké u Příbramě. Včely přirozeně podporují opylování a rozvoj sadu. Med je nyní dostupný k zakoupení přímo u včelaře, na Svaté Hoře nebo přes stránku Svatohorských sadů Příbram na Facebooku.

V příštím roce by se spolek chtěl zaměřit na postupnou obnovu a zabezpečení místního

Novinkou jsou včelí úly.

bunkru. Tento unikátní prostor je zajímavý nejen z historického hlediska, ale nabízí také krásný výhled na Příbram.

■ Zuzana Kučerová
Městský úřad Příbram

Divadlo A. Dvořáka Příbram

VAŠE MÍSTO V HLEDIŠTI

BĚHEM DALŠÍ SEZONY

PŘEDPLATNÉ 2025

V prodeji od 1. 11. 2024 v obchodním oddělení
Divadla A. Dvořáka Příbram | tel.: 326 531 250

NOVINKA!
prodej online

MĚSTO PŘIBRAM

Za finanční podpory Středočeského kraje a MK ČR.

predplatne.divadlopribram.eu

Divadlo A. Dvořáka Příbram

Vánoce v divadle

Den plný pohádek, výroby vánoční dekorace, živé hudby, koled a dárků

8. 12. 2024

10:00-17:00

Vstupné 150 Kč | Prodej vstupenek na místě

Norican Group
Shaping Industry
GENERÁLNÍ PARTNER

SENO
spol. s r.o.
GENERÁLNÍ PARTNER

TROX
HLAVNÍ PARTNER

STK
ZDABOR
HLAVNÍ PARTNER

MĚSTO PŘIBRAM

Odpadové hospodářství je funkční, nedostatkem je vysoká produkce SKO

Jedním z bodů, které přineslo první poprázdňinové zasedání zastupitelstva města, bylo hlasování o dokumentu Strategie rozvoje odpadového hospodářství města. Dokument shrnující, jak si město v nakládání s odpady stojí a jak by mělo nedostatky zlepšit, zastupitelé schválili.

Většinou 21 hlasů (1 nehlasoval) schválilo zastupitelstvo města Příbram na svém zářijovém zasedání dokument Strategie rozvoje odpadového hospodářství města Příbram. Cílem jeho vypracování byla analýza současného stavu, tedy posouzení systému nakládání s odpady v Příbrami. Návrhová část se zaměřila na rozvoj odpadového hospodářství (OH) s ohledem na zákonné požadavky a předpokládaný vývoj nakládání s odpady v podmínkách evropského oběhového hospodářství. Více než stostránkový dokument je v plné verzi dostupný na webu města Příbram prijram.eu/files/post/105117/02ba.pdf.

NA SKLÁDKU JDE PŘES 70 %

V analytické části byl posouzen systém nakládání s odpady ve městě Příbram ke konci roku 2023 a z počátku roku 2024. Charakteristiky OH většinou vycházejí z dat za období let 2018-2022, a to zejména pro možnost porovnání města s referenčními skupinami obcí v ČR.

„Celkově lze hodnotit systém odpadového hospodářství města jako funkční a také odpovídající zákonným požadavkům dle zákona o odpadech. Způsob zajištění služeb v OH je u většiny činností efektivní z hlediska nákladů (s výjimkou směsného komunálního odpadu, SKO). Nedostatkem systému je nižší účinnost třídění recyklovatelných komunálních odpadů a zejména odděleně sbíraných bioodpadů. Zásadním nedostatkem je vysoká produkce směsných komunálních odpadů, která vede k tomu, že se většina komunálního odpadu (KO) skládá, a město tak nemá předpoklady plnit zákonné cíle pro třídění KO,“ předkládá dokument shrnutí analytické části.

Celková produkce odpadů v Příbrami činila v roce 2023 více než 11 400 tun odpadů ročně, což představuje 349 kg na jednoho obyvatele. Většinu, 97 %, tvoří komunální odpad včetně využitelných obalových odpadů. Analýza konstatuje, že se celková produkce odpadů a produkce komunálních odpadů ve městě v posledních pěti letech nijak zásadně nemění. Pouze 29,3 % se vytrídí a předá k materiálovému využití, většina KO (přes 70 %) se ale skládá. Ve srovnání s průměrem v obcích Středočeského kraje je měrná produkce KO podprůměrná (337,8 vůči 421 kg/ob. v roce 2022). Současně město vytrídí a předá k využití výrazně méně KO, než je středočeský průměr (38 % v roce 2021).

Co je komunální odpad (KO)

Patří sem směsný, veškerý tříděný odpad a objemný odpad. Nezahrnuje odpad z výroby, zemědělství nebo čistíren odpadních vod, vozidla na konci životnosti ani stavební a demoliční odpad.

Hlavní nedostatky při nakládání s odpady v Příbrami

- nižší výkon odděleného sběru recyklovatelných odpadů (papír, plast, sklo, kovy);
- nízký výkon odděleného sběru bioodpadů;
- vysoká produkce SKO v kg/obyv.;
- většina (přes 70 %) produkovaného KO se skládá;
- vysoké náklady za nakládání s SKO (vyšší cena za skládku, vysoký skládkovací poplatek);
- nedostatečná sběrná síť pro sběr objemných odpadů (cca 20 % je odkládáno na černých skládkách);
- město nemá stanovené řešení živnostenských odpadů, tj. neprovádí systematické kontroly původců, ani jim neumožňuje vstup do systému;
- město delegovalo většinově řízení OH na Technické služby města Příbrami, aktivně se koordinace činností v OH neúčastní;
- město nerespektuje náklady na OH, nehodnotí efektivitu jednotlivých činností v OH z hlediska plnění cílů OH;
- město nemá jednoznačnou koncepci nakládání s KO, který nebude možné skládkovat.

zdroj: Strategie rozvoje odpadového hospodářství města Příbram

Takzvané měrné množství skládkovaných KO se pohybuje kolem 254 kg/ob. (údaj z roku 2023). „Na skládkovaný odpad nad 180 kilogramů na obyvatele (rok 2023) se vztahuje vyšší sazba skládkovacího poplatku. Bez zásadního omezení množství skládkovaných odpadů budou narůstat celkové náklady na OH města,“ zmiňuje zpráva. Analýza také srovnává výši nákladů. Celkové náklady (v Kč na obyv.) jsou v Příbrami nižší, než je tomu v případě srovnatelných měst a Středočeského kraje, v němž zároveň vynaložené náklady patří k nejvyšším v ČR.

Příbram platí v porovnání se srovnávacími skupinami nejvíce za směsný KO (sběr, svoz, přeprava, skládkování). Náklady na tříděný sběr využitelných odpadů (papír, plast, sklo) jsou nižší, současně má Příbram nejnižší výtežnosti tříděného sběru ze všech srovnávacích skupin. V roce 2023 město doplácelo 40 % nákladů na OH ze svého rozpočtu.

VÍCE A LÉPE TŘÍDIT

Z nedostatků popsaných v analýze (shrnutí viz samostatný box) vychází návrhová část strategie, z níž jsou na následujících řádcích přiblíženy jen některé její body. Ke zvýšení míry třídění by napomohla revize vybavenosti a dostupnosti veřejných stanovišť na tříděný sběr, doplnění nádob na papír, plast, sklo a SKO na všechna stanoviště tříděného odpadu nebo zřízení nových. Doporučuje také třídění v kombinaci - nápojové kartony s plasty, kov s barevným sklem, nebo zrušení sběru olejů do polopodzemních kontejnerů. U systému door to door, jehož pilotní projekt byl spuštěn v letošním roce ve Zdaboři, by se měla ověřit jeho funkčnost a příp. rozšířit do dalších částí města. (Technické služby města Příbrami realizující nový systém plánují jeho rozšíření, v současnosti na Žežice a Březové Hory, pozn. red.).

U bioodpadu by se měl zásadně rozšířit jeho nádobový sběr jak v rodinných domech, tak doplněním kontejnerů na bioodpad k bytovým domům. Návrh zahrnuje také rozšíření sběru po celý rok nebo podporu domácího kompostování např. bezplatným poskytnutím kompostérů (tuto možnost již mohli v minulosti využít majitelé rodinných domů, pozn. red.). Ke snížení produkce a skládkování SKO je navrhováno snížení frekvence svozu u rodinných domů ve všech částech města na jednou za 14 dní (po doplnění nádob především na sběr bioodpadů a dalších nádob na tříděný odpad), snižování počtu kontejnerů na SKO v zástavbě bytových domů a jejich náhrada za kontejnery na třídění využitelných KO včetně bioodpadů.

Strategie se také zabývá možnostmi rozvoje Technických služeb města Příbrami, např. vybudováním samostatného areálu pro nakládání s odpady na pozemcích v blízkosti stávajícího sběrného dvora a samostatné kapacitní kompostárny nejen pro potřeby města.

DO KONCE ROKU AKČNÍ PLÁN

Po úspěšném odhlasování Strategie rozvoje odpadového hospodářství města Příbram jednali zastupitelé o dalších krocích a návrzích. Nejpozději do data prosincového jednání zastupitelstva má být vypracován a předložen detailní akční plán implementace strategie a dále udržován v aktuálním stavu. Odhlasováním zastupitelstva prošel také návrh, aby byl akční plán čtvrtletně vyhodnocován a o jeho plnění byli zastupitelé informováni.

■ Stanislav D. Břeň

Žena mi dělala zázemí a fantasticky se starala o dcery, zatímco jsem musel jezdit odstrašovat imperialisty

Rudolf Plzák strávil celou kariéru v armádě, i když to nikdy neplánoval. Jako vnuk kulaků si nemohl vybírat a byl rád, že se pro něj našla alespoň vojenská střední škola. Jeho starší bratr takové štěstí neměl.

Rudolf Plzák.

Foto (2×): Post Bellum

Narodil se 9. května 1952 v Plzni, dětství prožil na malém hospodářství v Koterově, kde s nimi bydlela i babička. Měli kozu, prase, slepice, ale chovali především husy kvůli peří a králíky, belgické obry, na kožešinu. Když s bratrem pomáhali při stahování králíků a přípravě na prodej, dostávali jako odměnu kůži, kterou mohli sami prodat. „Dostal jsem za ni třeba tři koruny a to byla tehdy spousta peněz! S babičkou jsme taky chodili na bylinky, které jsme pak sušili a prodávali, a i to bylo malé přilepšení k platu rodičů.“

Jako malý navštěvoval Sokol a obdivoval zakázaný skaut, povinně ale chodil do pionýra. Jako dobrovolný hasič absolvoval o prázdninách takzvané žňové hlídky, kdy chlapi hlídali pole podél železničních tratí, kde mohly jiskry z parních lokomotiv snadno zapálit zralé obilí.

KULACKÁ MINULOST PRARODIČŮ OVLIVNILA I VNOUČATA

Školu navštěvoval v Koterově, na vyšší stupeň přešel do Plzně na Slovany. V 50. letech sebrali komunisté prarodičům hospodářství a ani maminka už nesměla jít na studia. Celý život pracovala jako frézařka v plzeňské Škodovce. Ani starší bratr Pavel se na střední školu nedostal. Vyučil se vodoinstalátérem a maturitu si mohl dodělat až v 80. letech.

On měl štěstí. V posledním ročníku základní školy přišla za otcem paní učitelka s tím, že se na Slovensku nově otevírají vojenské průmyslovky a že tam by mohl mít šanci se dostat. A protože ho odmala zajímala auta a motory, přihlásil se a k překvapení všech ho vzali. A tak

v září 1967 nastoupil do Nitry na Střední vojenskou automobilovou průmyslovku. „Maminka ráda nebyla, přece jen to bylo na druhém konci republiky. Ale v patnácti mě posadila na vlak a jel jsem,“ vzpomíná Rudolf Plzák.

Když do republiky vtrhla v srpnu 1968 okupační vojska, byl právě doma na prázdninách. „Byli v každém lese, dělali nepořádek, nic příjemného. V Plzni byli Rusové, na Slovensku Maďaři. Nikdo netušil, co bude. Jestli zruší nebo nezruší armádu a jestli nám tím pádem zavřou školu. Nakonec jsem do druhého ročníku nastoupil až 1. října,“ popisuje pamětník.

KARIÉRA VE ZNAMENÍ ODSTRAŠOVÁNÍ IMPERIALISTŮ

Jako jednoho z mála ho po maturitě vybrali ke studiu na vysoké škole vojenské v Brně, kde promoval jako strojní inženýr tanko-automobilové dopravy. K prvnímu bojovému útvaru nastoupil v roce 1975 do Plzně, postupně sloužil v Boru u Tachova, Sušici, Příbrami nebo Praze. V polovině 70. let se oženil a s manželkou vychoval dvě dcery.

Do revoluce se s rodinou šestkrát stěhovali, a i když byly vojenské objekty pro rodiny dětmi zařízené, stejně to bylo obtížné. Většina péče o domácnost ležela na manželce a prarodičích, protože on trávil polovinu roku na cvičicích, při kterých jezdil odstrašovat imperialisty.

Během kariéry se začal více věnovat logistice a v polovině 80. let se rozhodl k postgraduálnímu studiu právě tohoto odvětví, které později pomáhal zavádět do armády na generálním štábu v Praze. To obnášelo mj. i nutnost vstoupit do komunistické strany. „Rád jsem za to nebyl, ale když jsem se chtěl věnovat výzkumu a vývoji, nic jiného mi nezbývalo. Nemělo to pro mě žádnou další výhodu,“ vypráví Rudolf Plzák a popisuje příhodu, která bylo potřeba poslat nemocnou dceru na ozdravný pobyt k moři. „Tenkrát neexistovalo, aby mě nebo mou ženu někdo pustil do Jugoslávie. Tak nakonec jsme to museli vyřešit tak, že tam dcera jela s babičkou, to ji tam pustili. Ale jenom jednu dceru, tu druhou už tam nepustili, a ještě my s manželkou – no, bylo to neskutečně trapné, opravdu hrozné – jsme museli přinést, já osobně od dvou lidí z práce, že nemám tendenci opustit Československou republiku za svojí dcerou do Jugoslávie.“

SPOLU S REPUBLIKOU SE DĚLILA I ARMÁDA A ZDROJE

Sametová revoluce přinesla změny nejen do společnosti, ale i do armády. V listopadu 1989 bydleli Plzákovi v Příbrami a když začali o událostech chodit první zprávy, moc nevěděli,

zda věřit tomu, že se situace v Československu opravdu změní. Hned v prosinci se armáda depolitizovala, kdo chtěl zůstat, musel odejít z rudou knížku a zřít se podnikání. Spousta lidí tehdy z armády odešla. Rudolf Plzák zůstal a začal připravovat logistické oddělení na zamýšlenou profesionalizaci armády. Když se v lednu 1993 rozdělilo Československo, rozdělila se i armáda. Třetina zdrojů připadla Slovensku a dvě třetiny Česku. Bojové útvary byly povětšinou v Čechách, výroba zbraní, oděvů, sklady a výzkumné ústavy naopak na Slovensku. Po rozdělení všechno zůstalo tam, kde to bylo a vedlo to v mnoha případech k uzavření zbrojních podniků.

Autoři příběhu.

V armádě sloužil až do pětapadesáti let, poslední roky ve vojenské nemocnici. Měl na starost polní nemocnice, se kterými jezdili lékaři na mise do zahraničí, a výrobu podvozků, na kterých se vybavení převáželo.

Dnes žije v Příbrami a užívá si důchodu a vnučata. Také se spolu s manželkou stále častěji vrací na rodné Plzeňsko.

Vyprávění Rudolfa Plzáka zaznamenali v rámci projektu Příběhy našich sousedů žáci ZŠ Bratří Čapků Zuzana Mlynářová, Michaela Ortinská, Teodora Paříková, Jolana Semorádová a Martin Štěrbák pod vedením učitelky Romany Křížové.

■ Magdalena Sadravetzková
Post Bellum

Skok po hlavě do neznámé vody a odtok peněz do ciziny

V čem je špatný postup vedení města a části příbramského zastupitelstva k městskému vodohospodářskému majetku? Proč je upřednostňovaná varianta provozování pro město krajně nevhodná? Rozhodování o „příbramské vodě“ vyvolává řadu otázek o transparentnosti a ekonomické výhodnosti tohoto kroku.

Aby byl čtenář v obraze, je nutný krátký úvod. Příbramské trubky patří městu, které je pronajímá firmě 1. SčV (ta patří francouzské skupině Veolia). 1. SčV od občanů pro sebe vybírá vodné a stočné (V+S). Nájemní smlouva měla skončit 28. února 2024. V dubnu 2022 se tehdejší zastupitelstvo města (ZM) vedené Janem Konvalinkou jednohlasně, na doporučení poradenské firmy, rozhodlo vybrat nového nájemce ve výběrovém řízení. Problém ale zřejmě nastal, když se zjistilo, že nejlepší nabídku nepodal 1. SčV a nájemcem by se od 1. března 2024 měl stát někdo jiný. Na 18. prosince 2023 bylo svoláno mimořádné ZM. Na něj předložila rada města (RM) materiály navrhuující vyhlásit vítěze výběrového řízení. Naprosto neočekávaně ale padl návrh výběrové řízení zrušit, a tak si to koalice s SPD odhlasovala. Argumentem bylo heslo „příbramská voda do našich rukou, naše peníze nemají téct do ciziny.“ Bylo to v rozporu se vším, co město doposud dělalo, nebyl k tomu sebemenší rozbor, jen toto heslo. Dalo by se to přirovnat ke skoku po hlavě do neznámé vody. Kdo z toho měl prospěch, byla 1. SčV, neboť nevypadala ze hry.

VARIANTA VÝHODNÁ POUZE PRO 1. SČV

ZM tehdy uložilo RM, aby začala připravovat další postup v duchu výše uvedeného hesla. ZM následně prodloužilo smlouvu s 1. SčV do 15. prosince 2024, aby vznikl časový prostor pro splnění tohoto úkolu a voda dále tekla. RM v červnu zastupitelům představila několik variant dalšího možného postupu, kdy ve většině hrála dominantní roli 1. SčV. Byl to ale jen obecný právní rozbor bez ekonomických kalkulací. Na jeho základě nešlo nic rozhodnout a zastupitelé si vyžádali ekonomické posouzení. Tuto analýzu dostali na své druhé zářijové zasedání. Spolu s analýzou dostali do podkladů tzv. term sheet (TS), což je plán dalšího postupu s vymezením základních mantinelů. TS byl zpracován jen pro jedinou variantu, kterou si Veolia vybrala a RM to přijala. Zpracovali jej externí právníci města na základě parametrů dojednaných mezi Veolií a RM. RM chtěla od ZM schválit tyto mantinely TS:

- 1. SčV založí koncem 2024 novou prázdnu firmu, jejíž hodnota bude 100 000 korun.
- 1. SčV obratem prodá městu 60 % v této firmě za cenu 40 milionů korun (to je požadavek Veolie). Cena bude splácena postupně a nesplacená částka bude úročena roční sazbou téměř 7 %.
- Veškeré manažerské řízení této firmy bude v rukou 1. SčV. Rozhodnutí na valné hromadě musejí být odsouhlasena oběma stranami čili majorita města nehraje roli ani zde.
- V této firmě bude jen 12 zaměstnanců a téměř veškeré služby bude odebírat od 1. SčV. Bude využívat majetek a know-how 1. SčV.

- Město této firmě pronajme trubky nejméně na 15 let a tato firma bude vybírat V+S, které má podle plánu za 15 let dosahovat celkem 3,3 miliardy.

Z těchto podmínek jasně vyplývá, že se organizačně nemá nic změnit oproti současnosti: město bude i nadále někomu pronajímát trubky a ten si bude pro sebe vybírat V+S. Tato firma bude ovládána 1. SčV, byť v ní bude mít minoritu. Know-how i potřebný majetek zůstane plně v rukou 1. SčV. Peníze budou i nadále plynout do Francie, a to dokonce v zesíleném toku (viz dále).

To nejzásadnější tkví v ekonomice. Nemohu čtenáře dusit komentářem ekonomické analýzy zpracované na objednávku RM, takže zase jen heslovitě její hlavní závěry:

- Nesplacená část kupní ceny nové firmy bude úročena a úroky za dobu splácení dosáhnou 21 mil. korun. Celková cena za pořízení 60 % podílu v této prázdne firmě bude 61 mil. korun, přičemž skutečná cena tohoto podílu v okamžiku koupě je 60 000 korun. Tyto miliony odtěčou do Francie.
- 1. SčV dosáhla za poslední čtyři roky v součtu ztrátu 1 mil. korun. Analýza přiznává, že ziskovosti nové firmy lze dosáhnout jen zdražováním V+S. V plánu je běžné inflační zdražování navýšit ještě nadinflačně, a to od roku 2025 o 2 % a od roku 2028 o další 4 %. Tato zdražení se samozřejmě promítnou do každého následujícího roku a v roce 2040 má být V+S oproti letošku dražší o 62 %. Zdražování o inflaci je nutné pochopit. Ale jen ta dvě nadinflační zdražení dají za dobu trvání smlouvy 110 mil. korun, které by museli občané zaplatit navíc.
- Když vezmeme v úvahu to, že město něco vydá (61 mil. korun) a něco získá (možné zisky v důsledku zdražování V+S), tak to v součtu vychází tak, jako by si svoje peníze uložilo s ročním úrokem 2,1 %. Podle sdělení pana místostarosty Vladimíra Karpíška má nyní město uloženy volné peníze s úrokem 6,5 % ročně.
- Všichni víme, že hodnota peněz se v čase vlivem inflace snižuje. Tedy 100 korun, které držím dnes je více než stovka, kterou dostanu za rok. Analýza příslušným postupem přepočítala, co město v průběhu 15 let vydá a co získá. Konečný výsledek je hodně smutný: podle analýzy vychází ztráta 2 mil. korun, podle mého výpočtu to je ztráta 4 mil. korun.
- Město má uhradit svůj dluh (61 mil. korun) francouzské Veolii z vytvořeného zisku. Když dostane město svůj podíl na zisku 61 mil. korun, tak potom dostane 1. SčV za svůj 40 % podíl ve firmě 40 mil. korun a ty také asi odtěčou do Francie. Závěr: těch 110 mil. korun,

kteří Příbramští zaplatí za zdražení vody, odtěčou téměř všechny do ciziny, nikoliv do obnovy trubek.

- Městu je navrhováno, aby po uplynutí 15 let od 1. SčV odkoupilo její 40% podíl na firmě. To ale bude pořád jen prázdna skořápka bez know-how a potřebného majetku, to vše zůstane v 1. SčV. Město bude po 15 letech vůči 1. SčV stejně bezmocné jako na začátku smlouvy.

NEPOCHOPITELNÉ ROZHODNUTÍ A NEZÁVIDĚNÍHODNÁ SITUACE

Pokusím se udělat shrnutí:

- RM silně tlačí na pokračování spolupráce právě s 1. SčV. Navrhuje zastupitelům vytvořit dlouhodobý a nevyvážený vztah, kdy majorita města v nové společnosti je k ničemu.
- Občané by měli zaplatit na V+S nad úroveň inflace 110 mil. korun, které jsou nutné k tomu, aby nová společnost vytvořila potřebný zisk. Město si z něj vezme 61 mil. korun a odevzdá je do Francie jako splátku dluhu. Další 40 mil. korun by do Francie odtěklo jako zisk 1. SčV.
- Městu po těchto operacích zůstane jen 60% podíl na nemajetné firmě, která nebude schopna bez odborného partnera svoje trubky provozovat, francouzská společnost zbohatne o 100 mil. korun.
- Snad ani není možné, aby někdo to, co bylo zastupitelům předloženo ke schválení, považoval za naplnění cíle „příbramská voda do našich rukou, naše peníze nemají téct do ciziny.“ Mám radost, že alespoň zastupitelům za SPD toto došlo.
- Pokud někdo takové návrhy RM prosazuje, tak to vyvolává otázku, co je za tím. Zájmy města to určitě nejsou.
- A smutná pravda na konec. Naprosto hazardní a nepochopitelné rozhodnutí části zastupitelů z 18. prosince 2023, absence potřebné aktivity RM směrem ke vzniku skutečně nezávislé nové firmy, a naopak tlak na závislost na 1. SčV dostaly město do nezáviděníhodné situace, kdy už je možné hledat jen to nejméně špatné řešení. Plnou zodpovědnost nese vládnoucí koalice v čele se starostou.

AKTUALIZACE PO REAKCI JANA KONVALINKY V TÉTO RUBRICE:

1. RM dostala v prosinci 2023 uloženo (hlasy koaličních zastupitelů) připravit tzv. vlastnickou variantu spravování VHI, kdy nepotečou peníze Příbramských do ciziny, ale zůstanou doma.

2. RM v červnu 2024 žádala ZM o posvěcení varianty společného podniku s 1. SčV, o které tvrdila, že to je nejlepší cesta. Ta ale nemá s vlastnickou variantou nic společného.

3. Zastupitelé si k rozhodnutí vyžádali zpracování ekonomického posudku, který chyběl.

4. Tento posudek, věnující se převážně variantě společného podniku s 1. SčV, jsme dostali v září a já jsem z něj vycházel. Pan Konvalinka nyní říká, že čísla byla jen první nezávazný nástřel. Zastupitelé ale na jejich základě měli schválit jedinou cestu budoucího vývoje.

5. Pan Konvalinka říká, že do nové společnosti budou vedle základního kapitálu vložena i jiná aktiva. Ano, ale již zapomněl, že ve stejné hodnotě jako „jiná aktiva“ budou také vloženy

„jiné závazky“, takže hodnota firmy zůstane těch 100 000 korun. A veškerou odbornou činnost má tato firma nakupovat od stávající 1. SčV, rovněž manažersky má být v jejích rukou. Celkově mohu říci, že rádo by ekonomické úvahy pana starosty mi vyvolávají úsměv na tváři.

6. V ekonomickém rozboru je uvedeno dvojitě skokové navýšení ceny (nad úroveň inflace) V+S, bez nichž by nová firma nevytvořila zisk. Celkem to dělá asi 110 milionů korun, které by měly odtéct z kapes Příbramských do Francie, kde sídlí hlavní vítěz tohoto příběhu.

7. Nechápu, proč pan Konvalinka tvrdí, že opozice vytváří atmosféru strachu. Zřejmě tak hodnotí naši snahu dodržovat zastupitelský slib, hájení zájmu města, ne cizí firmy.

Mohl bych pokračovat dále, ale nechám to na 25. listopadu, dívejte se a udělejte si svůj názor.

■ **Václav Dvořák**
zastupitel za Spojence

Jde radnice záměrně na ruku 1. SčV?

Trochu jako blesk z čistého nebe zapůsobilo říjnové vyjádření města v souvislosti s budoucím provozováním VHI. Radnice podle tohoto stanoviska, které se týká stamilionového byznysu, dále pracuje také s variantou společného podniku s firmou 1. SčV.

Přítom při zasedání zastupitelstva v září byla z různých projednávaných variant odhlasována k podrobnější analýze pouze ta, podle které by 100% vlastníkem provozní společnosti bylo město. Naopak další prověřování vzniku společného podniku - který ani neodpovídá požadavku na vlastnický model, jenž zastupitelé dříve schválili - nezískalo dostatečnou podporu. (O tématu má zastupitelstvo znovu jednat 25. listopadu.)

Město se při svém postupu odvolává na platnost usnesení zastupitelstva z června 2024, které radu města pověřilo rozpracováním varianty koupě části závodu a varianty společného podniku a jejich porovnáním s variantou nové, měs-

tem vlastněné provozní společnosti. Toto zadání ovšem už bylo splněno projednáním v září, kdy byly předloženy zevrubné materiály a proběhla mnohahodinová diskuse; zastupitelé následně hlasovali s výše uvedeným výsledkem.

Jistou absurditu situace ostatně dokládá i to, že s podobnou logikou („stále platí jakési starší usnesení“) by město mohlo bez jakýchkoli odkladů zahájit nové (druhé) koncesní řízení. Původní ukádkací usnesení z dubna 2022 nebylo nikdy revokováno, přesto radnice vcelku pochopitelně kroky směrem k novému koncesnímu řízení nečiní - tehdejší usnesení bylo i bez zrušení „překonáno“ dalším vývojem a postupem jiným směrem.

Ať už bude provoz vyřešen libovolným způsobem, je úlohou radnice rozhodovat nestranně a v zájmu města a občanů, nikoli soukromých firem. Zároveň by své jednání měla srozumitelným způsobem vysvětlovat. Její počínání v souvislosti s „vodou“ - nyní i v uplynulém roce - opakovaně vzbuzuje pochybnosti, že záměrně za každou cenu umetá cestičku právě a pouze pro 1. SčV. Z jakého důvodu?

■ **Tomáš Mosler**
občan Příbrami

Když někdo pro jeden strom nevidí celý les

Jsou lidé, kteří pro jedno číslo v tabulce už nedokáží postihnout celek. Napadá mě i srovnání s příslovím, že někdo pro jeden strom nevidí celý les. Za to se nelze na pana Dvořáka ale zlobit. Každý máme vidění světa jiné, někdo vidí jen titěrný detail, jiný se rozhlíží na komplexní úrovni. Co nás naopak na přístupu pana Dvořáka mrzet může, je to, že ačkoliv sám sebe pasuje do role všeznalého a neomylného ekonoma, nepřišel doposud s ničím jiným než s kritikou toho, co někdo jiný vymyslí a předloží.

Na jednání zastupitelstva 23. září 2024 pan Dvořák nepochopil jednu jedinou, ale přesto naprosto kruciólní věc. A to, považme, i přes to, že se mu to snažilo několik lidí, včetně mě, opakovaně vysvětlit. Čísla, která několik hodin systematicky rozebíral, byla jen úplně prvním nástřelem - návrhem k dalším jednáním. Za definitivní je mohl považovat jen někdo, kdo podkladový materiál buď nečetl, nebo nepochopil, nebo záměrně pochopit nechtěl.

Pojďme si některé věci vysvětlit tentokrát beze snahy komukoliv nasazovat psí hlavu.

V úvodu zopakují to nejdůležitější - nabídka k obchodní transakci ze strany Veolie byla pouze prvním nezávazným krokem a měla vést k následným obchodním jednáním, kde by vedení města ve spolupráci s odborníky na právo a byznys vyjednávalo co nejvýhodnější podmínky pro město. Současná ekonomická analýza v rámci předloženého Term sheetu není

v žádném parametru konečná ani závazná, jelikož tvrdá obchodní jednání měla teprve nastat. O nezávaznosti dokumentu Term sheet jsme se na jednání opakovaně zmiňovali.

Spolupráce je popisována tak, že mají být získány již existující a životaschopné provozní kapacity. Je tudíž zcela logické jednat o koupi podniku se stávajícím provozovatelem, který jimi již mnoho let disponuje. Ziskal je jako nástupnická organizace původního státního podniku v rámci privatizace v 90. letech 20. století. Dodnes je v provozu neoddělitelný systém majetku města a Svazku obcí pro vodovody a kanalizace (SVAK) provozovaný jednou entitou. Jedná se o nedělitelnou vodárenskou soustavu, která mimo rozvodné sítě disponuje i tím nejdůležitějším - zdroji vody. Jen pro doplnění - město Příbram zdroje vody nevlastní, vodu si nakupuje od SVAK.

Tvrzení o koupi prázdné firmy s hodnotou 100 000 korun je lživé. Předpokladem transakce

je, že 1. SčV založí na své riziko a náklady společnost s ručením omezeným se základním kapitálem 100 000 korun, který plně splatí před vznikem společnosti. Následně ale do této společnosti na své náklady 1. SčV vloží část svého závodu, sloužící nyní k provozování města Příbram. Tato část závodu zahrnuje mj. zaměstnance, hmotný i nehmotný majetek, dodavatelské smlouvy s garantovanými podmínkami aj. Teprve potom by město Příbram zakoupilo podíl v této společnosti - podmínkou realizace koupě je vklad předem vymezeného závodu, popsáno v předchozí větě. Vkladem uvedených aktiv se hodnota společnosti významně navýší. Právní zástupci města garantují, že toto bude reflektováno v budoucích smlouvách. Takže pro zjednodušení - žádný milionový nákup prázdné obálky se nekoná.

Navržená koupě podílu o velikosti 60% ve společnosti je pouze první fází transakce směřující

NÁZORY

k získání úplné kontroly nad provozní společností. S touto koupí je spojeno získání dominantního vlivu v provozní společnosti. Dále je v časovém rozvrhu Term sheetu plánováno s pozdějším zapojením SVAK do provozní společnosti. Součástí Term sheetu je i ujednání o budoucím právu opce na zbývající podíl 40 % v provozní společnosti po uplynutí sjednané doby navrhované v pevném rozsahu 15 let. Pakliže město následně uplatní své opční právo, stane se se SVAK jediným vlastníkem této provozní společnosti. Tedy je nutné na transakci nahlížet jako na celek, dlouhodobou investici, včetně opčních práv. Opět pro zjednodušení – v tomto okamžiku konečně dojde k tomu, že bude ustavena jednota vlastnictví zdrojů, infrastruktury a vlastního provozování. Propojení nejen na fyzické bázi, ale i na té obchodní se svazkem obcí je pak definitivním krokem k získání absolutní kontroly nad vlastní vodou a jejím provozováním. Jen to zcela logicky pár let potrvá.

Totálně předčasně (a přesto tak dlouho) se hovořilo o úročení kupní ceny. O tomhle také ještě není rozhodnuto. Je to totiž podmíněno tím, zda si město bude přát odklad její úhrady či nikoliv, o čemž bude dost intenzivně jednáno. Protože má město před sebou ale řadu velkých a finančně náročných investic, zdá se nanejvýš logické, že půjde modelem se samofinancovatelnou schop-

ností, tedy že bude kupní cena závodu placena ze ziskových dividend. Výše případného úroku také nebyla pevně stanovena. Opět šlo jen o prvotní návrh k dalším jednáním. Následná realita může být diametrálně odlišná.

Parametrem, který občany města zajímá asi nejvíce, je výše vodného a stočného. Předpokladem pro tvorbu jejich cen pro přechodné období bylo v Term sheetu uvedeno navýšení pouze o inflaci a ekonomicky oprávněné náklady podle skutečnosti. Jinými slovy, není naší snahou skokově navýšovat lidem náklady na vodu. Vzpomeňme na prakticky nulové navýšení mezi roky 2023 a 2024. Postupnému zdražování se ale v čase nevyhneme. Stoupají provozní náklady a je zapotřebí do sítě investovat. Vývoj cen vodného a stočného je modelován tak, aby byl sociálně únosný a zároveň aby neměl za následek chřadnutí infrastruktury. Přesně v tomto duchu je modelována i cena vodného a stočného pro rok 2025.

V rámci jednání onoho zastupitelstva 23. září zazněla i série poměrně nebezpečných polopravd týkajících se institutu tzv. veřejné služby. To je, zjednodušeně řečeno, krizový stav, kdy nemáte provozovatele vodohospodářské infrastruktury (VHI) a je vám nějakým orgánem státní moci určen. Dokonce z úst některých diskutujících byl takový stav označen jako ničemu nevadící a vcel-

ku neškodný. Lež jako věž. O tom, jak velký průšvih veřejná služba je, by mohl vyjít zvláštní článek (a taky vyjde).

Provozování vodohospodářské infrastruktury a jeho různé modely jsou nesmírně obsáhlou a složitou problematikou, do které se málokomu chce pronikat. Bohužel tato složitost nahrává některým jedincům k vytváření zjednodušujících narativů o zaručené lumpárně a podvodu. Bohužel jsme svědky toho, jak nás opozice žene do situace, kdy za současného vytváření atmosféry strachu a pocitu beznaděje nebudeme mít vůli učinit krok, ke kterému se bez větších obstrukcí a obav rozhodlo už mnoho měst v ČR.

Abyste čtenář neměl pocit, že se oním (ne)rozhodnutím v pondělí 23. září všechno zastavilo, uvedu, co se právě děje. Intenzivně se pracuje na tom, aby město dostalo zákonným povinností, tedy mělo řádným způsobem provozovaný svůj vodohospodářský majetek. Na 25. listopadu bude svoláno zastupitelstvo, které definitivně rozhodne, kudy se provozování VHI bude v následujících letech ubírat.

■ Jan Konvalinka

starosta města zvolený za ANO

inzerce

LISTOPAD 2024

JUNIOR KLUB

- BÁRA ZMEKOVÁ S KAPELOU**
pátek 1. listopadu | 20.00 | předprodej 200 Kč | na místě 250 Kč
- HALLOWEENSKÉ MINIDISCO**
neděle 3. listopadu | 17.00–18.00 | na místě 50 Kč
- DEN VETERÁNŮ
→ PŘEDNÁŠKA, BESEDA**
středa 6. listopadu | 17.00 | vstup zdarma
- BON PARI, IT**
pátek 8. listopadu | 20.00 | předprodej 150 Kč | na místě 200 Kč
- AXIAL, VLÁDCOVÉ VESMÍRU**
pátek 15. listopadu | 20.00 | předprodej 150 Kč | na místě 200 Kč
- 5. ROCKOVÁNÍ**
pátek 22. listopadu | 17.30 | vstup zdarma
- PŘEPIŠTE DĚJINY
→ ŽIVÝ PODCAST**
středa 27. listopadu | 19.00 | na místě 80 Kč
- DIVOKÝ JUNIOR: TYGROO,
FRANKIE AND THE DEADBEATS**
pátek 29. listopadu | 20.00 | předprodej 200 Kč | na místě 250 Kč

WWW.JUNIORKLUBPRIBRAM.CZ

Třítrubecká vyhlídka: Pohledu na Brdy dominuje západní svah Toku

Jihozápadně od brdského loveckého zámečku Tři Trubky, něco přes 400 m vzdušnou čarou, se svažuje rozsáhlé a strmé kamenné pole. Na jeho vrcholu najdeme místo s opravdu pěkným rozhledem, nazývá se Třítrubecká vyhlídka (599 m).

Pohled z Třítrubecké vyhlídky.

Foto (2×): Jaroslav Hodrment

Přes údolí Třítrubeckého potoka odtud můžeme vidět protější Vrchy (717 m). Vpravo od nich pohlédneme do údolí potoka Reserva, do něhož zprava spadají svahy Koruny (837 m). V dále je údolí uzavřeno prudce stoupající hradbou nejvyšší brdské hory Toku (865 m). Mezi stromy jsou vpravo částečně vidět také jižní svahy Koruny, uzavírající další údolí, jímž protéká Třítrubecký potok.

Zmíněnou vyhlídku můžete také najít pod jiným názvem - Brauchitschova vyhlídka. Německý polní maršál Walter von Brauchitsch

(1881-1948), veterán 1. světové války, stanul v čele Vrchního velitelství branné moci v roce 1938, na maršála byl povýšen po vítězství ve Francii v roce 1940. Po neúspěších na východní frontě, pro osobní neshody s Adolfem Hitlerem a také díky svému zdravotnímu stavu (infarkt) rezignoval a z aktivní vojenské služby byl v roce 1941 převelen do zálohy. Od roku 1942 až téměř do konce války byl jako „vrchní lovčí“ internován na zdejším Třítrubeckém zámečku.

Brauchitsch byl prý vášnivým nimrodem. Pravidelně se vydával asi na tříkilometrovou vycházku, později zvanou jako Brauchitschova stezka, zahrnující i zmíněnou vyhlídku. Walter von Brauchitsch byl po válce vyšetřován za zločiny proti lidskosti, avšak v roce 1948, ve svých 67 letech, ve vojenské nemocnici v Hamburku umírá, podle některých pramenů na pneumonii.

Na Třítrubeckou vyhlídku se nejspíše vydáme ze Strašic po modré podél Klabavy. Po pravé straně mineme vojenský areál Amerika (se zajímavou historií i současnou ostrou debatou o plánované přehradě), projdeme kolem rozcestí U Zlámané lávky a zanedlouho dorazíme k loveckému zámečku Tři Trubky, v jehož areálu

Výlet v kostce

Oblast: Brdy

GPS start: Strašice, parkoviště 49.7188961N, 13.7668656E

Trasa: Strašice - Třítrubecká vyhlídka mapy.cz/s/lemubepolo

Vzdálenost: 3,4 km

Typ: pro pěší

Náročnost: střední

Značení: modrá, žlutá

Zajímavosti: vojenský areál Amerika

Cesta kolem vojenského areálu Amerika

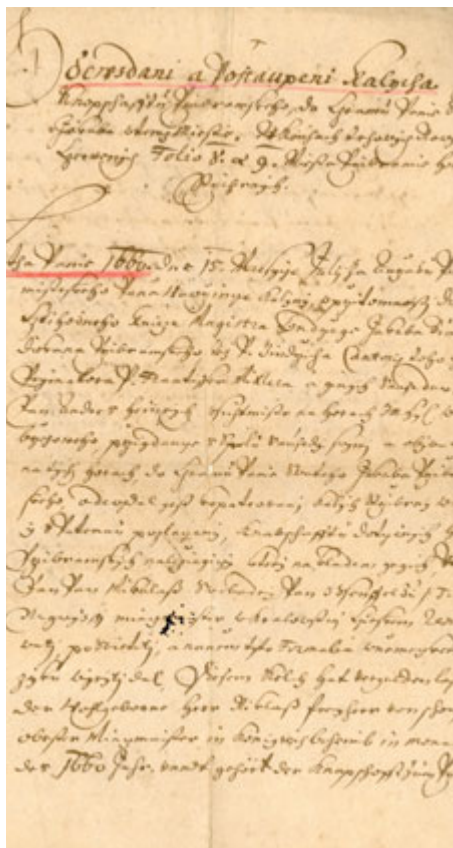
je instalován Dům přírody Brd. Těsně před ním odbočkou vpravo po žluté pěšky (nevhodné pro cyklisty) vystoupáme k rozcestníku, který nás odbočkou ze žluté dovede k vyhlídce. Třítrubecká vyhlídka se nám za tu trochu námahy rozhodně dokáže bohatě odměnit.

■ Jaroslav Hodrment

Příběhy z Březového vrchu IX.: šichtmistr a hormistr Andres Heinrich

Po třicetileté válce zůstal úřad hormistra neobsazený. Jeho práci zastával od roku 1633 Andres Heinrich jinak Takner, kterého roku 1643 ustanovil nejvyšší mincmistr Českého království příbramským šichtmistrem.

Zápis o předání kalicha knapšaftu 1660. O tom, zda byl někdy vrácen do opraveného „hormického“ kostela sv. Jana na příbramském předměstí, nebo do nové kaple sv. Prokopa na Březovém vrchu, se zpráva nedochovala.
Zdroj: SOKA Příbram

Příbramská obec šichtmistroví, který prý uměl špatně česky, dávala za jeho práci jen skrovný a nepravidelný plat. Přesto v březnu 1644 doplatil Andres Heinrich (Haynrych, Heinerich) březohorský domek (nejstarší č. 11 v místech dnešního čp. 12/VI v Prokopské ulici) se zahradou a poličkem pod opuštěnou fundgrubou Naší milé paní, který mu za 35 zl. prodal březohorský rychtář Elias Lewinsky (Löffler).

MÍSTO ZLATÝCH POLE S LOUKAMI

V únoru 1650 dlužil příbramský magistrát Heinrichovi za jeho práci už 126 zlatých. Místo nich mu dal pole s loukami pod březohorskou zvonici a kus louky v Brůdkách proti Petrovic mlýnu, dodnes stojícímu pod Drkolnovem vpravo od silnice na Bohutín. Musel z těchto polností ale každoročně odvádět určenou daň. Pak šichtmistr celkem obdělával šest strychů polí (asi 1,7 ha) a louky mu stačily pro chov šesti kusů hovězího dobytka.

Po odchodu Oldřicha Adama Popela z Lobkovic zůstal úřad nejvyššího mincmistra čtyři roky neob-

sazený. Roku 1650 se stal nejvyšším mincmistrem Mikuláš baron ze Schönfeldu a česká komora poslala v červnu příbramskému magistrátu pokyn, jak se má ve zdejších dolech těžit. Dolování se mělo řídit starými horní řády.

Pracovalo se pouze na několika místech Strachovského vrchu včetně fundgruby Na Zajčici a na její nejbližší hořejší a dolejší míře a včetně tam budovaného kunstu a vodních příkopů. V roce 1652 se šichtmistr Andres Heinrich rozhodl, že nechá z ordinárního tácu - královské daně z piva a vína, ponechané městu pro rozvoj dolování a vybírané a spravované konšelem Jindřichem Cantorisem - opravit blížkou, „novou“ puchýrnu a hutě nad soutokem Litavky a Obecnického potoka (dnešní Kovohutě).

Pro puchýrnu byl nejprve vytesán nový hřidel a mlynář Jan Jabulka udělal na své pile osm fošen pro vodní kolo. Do hutí byly pořízeny čtyři nové dubové sloupy a ramena, na střechy se dával šindel, stěny byly prkenné. Dřevěný žlab mezi huťskými střechami udělal březohorský tesař Martin Krt. Železné skoby, nárožníky, hřeby včetně šindelních a háky vyrobil horský kovář. Materiál vozil uhlíř Jiřík.

V roce 1653 udělal mlynář Jan Vokáč z mlýna pod dnešním Vysokopeckým rybníkem nové vodní kolo a připojil na něj hřidel a stoupy na drcení rudy v puchýrně. Nakonec byla opravena pec v hutí. Byl dovezen vápenný kámen. Na měch byly koupeny vydělané kůže, které sešil dratvemi pičínský švec, který měl zřejmě zkušenosti s takovou prací, protože na pičínském statku byl v provozu železářský závod. Měch byl upevněn železnými cvoky. Šichtmistr koupil na svažování kůže měchu sůl a na jeho mazání sádlo. Na roštování rudy koupil sáh dříví, z Kozičina mu přivezli objednaný šindel. V létě byla oprava za 26 zl. hotova. Na základě reskriptu Ferdinanda III. vydal 24. června 1655 nejvyšší mincmistr Mikuláš baron ze Schönfeldu příkaz k obnově prací v horách.

Král Leopold I. chtěl po svém nástupu na český trůn v roce 1657 vědět, zda jsou v Příbrami horní úředníci placení z komorních důchodů. Šichtmistr Andres Heinrich dostával jen plat z vybraného tácu stejně jako štajgr čili štejkýř Hendrych Regl, kterého po jeho smrti nahradil v únoru 1660 havíř a štajgr Benjamin Kryštof Kamprle. Ten nebydlel na horách, ale v chalupě u stříbrné hutě. Dolování skomíralo, takže se všechen vybraný tác nespotřeboval a zůstatek se měl převádět rentmistrovskému úřadu do Prahy. Městská rada v čele s výběřčím tácu Jindřichem Cantorisem, který byl od roku 1658 primátorem, ale např. žádala českou komoru o povolení, aby se přebytek směl použít na opravu příbramského kostela sv. Jakuba.

Šichtmistr Andres Heinrich, starší knapšaftu a všichni obyvatelé Březového vrchu 15. července 1660 v tomto kostele předali městské radě do správy stříbrný, nově pozlacený kalich s patenou, patřící knapšaftu příbramských hor. Kalich, který na své

náklady nechal vyrobit a roku 1660 renovovat zmíněný nejvyšší mincmistr Mikuláš baron ze Schönfeldu, se měl používat při bohoslužbách, dokud si knapšaft nepostaví svůj kostel. Starý hornický kostel sv. Jana u příbramského špitálu byl totiž v rozvalinách.

Od posledního kvartálu (Lucie) 1660 do roku 1665 včetně si kverkové začali kromě fundgruby Na Zajčici na Strachovském vrchu po více než čtyřicetileté přestávce propůjčovat fundgrubu Bohatá útěcha na Lískovém vrchu u Obecnice.

V listopadu 1662 provdal šichtmistr Heinrich svou dceru Lidmilu za březohorského koželuha Jiříka Dvořeckého, jinak Příhodu. Šichtmistruv syn Samuel (*asi 1639) se vyučil zámečnickem a zároveň byl šichtmistrem. Oženil se s Marií a v srpnu 1666 si koupil od Matěje staršího Šusty dům v Příbrami (v hořejší části Pražské ulice, čp. 147/II).

Roku 1666 byl hormistrem ustanoven první radní Zikmund Leopold Šturcř. Od toho roku si příbramské kverkové propůjčovali jen Bohatou útěchu a hlubokou dědičnou štolu na Lískovém vrchu, přestalo se pracovat na Zajčici i na wasserkunstu na Strachovském vrchu. Hornické práci stále velel Andres Heinrich, který byl o dva roky později jmenován skutečným hormistrem a měl za to od května 1668 na příkaz české komory dostávat od obce tři zlaté týdně, z nichž vyplácel horníky a další dělníky. V dalších letech je ale zase titulován jen jako šichtmistr.

ZDVIHLO SE ZLÉ POVĚŘÍ

Štajgr Benjamin Kryštof Kamprle přišel o život v létě 1669, když se ve stříbrných dolech „zdvihlo zlé pověří“. Práci štajgra svěřila česká komora Andresovu synovi a šichtmistroví Samuelovi Heinrichovi, který byl do června 1689 zároveň druhým cechmistrem příbramského cechu paterých řemesel - kovářského, zámečnického, truhlářského, bečvářského a kolářského. Hormistrovský úřad obsazen nebyl.

V roce 1673 zemřel primátor a výběřčí tácu Jindřich Cantoris. Oba úřady převzal nový primátor, pekař Václav František starší Šusta, kterého však česká komora pro nedostatky v horních účtech upomínala a pak vybírání tácu zbavila. Andres Heinrich se objevuje jako šichtmistr naposledy 20. listopadu 1673, kdy mu bylo asi 65 let. Dne 30. července 1674 prodal svému synovi Samuelovi louku v Brůdkách poblíž Petrovic mlýna za 20 zl., s tím, že Samuel bude do smrti rodičů užívat seno i otavu z této louky společně s nimi. Řádné zapisování propůjček Bohatě útěchy a ostatních děl na Lískovém vrchu do horní knihy skončilo druhým kvartálem 1675 (Trinitatis) zřejmě s úmrtím Andrese Heinricha.

PŮL SUDU PIVA PRO BŘEZOHORSKÉ HAVÍŘE

V dubnu 1680 navštívil Příbram a Svatou Horu císař Leopold I., jenž začátkem srpna potvrdil Příbramským starší privilegia královského horního

Tento otec teprve ve třech letech toto dítě zapsati dal, tak nedbalý byl, a snad by ho tak byl nechal, ale že druhé zapsati dáti musel, teprve na toto se upamatoval.

”

města, které bylo v jeho listině označeno za zruinované. Příbramským měšťanům bylo téhož roku nařizováno přivážovat pro březohorské havíře půl sudu piva měsíčně, ale nic víc o dolování v té době není známo. Již dva dny po vydání Leopoldovy listiny zasáhla i zdejší kraj strašná morová epidemie. Na Březovém vrchu byly oběti moru pohřbívány na obecním poli u zvonice, kde dnes stojí kostelík sv. Prokopa. Od července 1678 do května 1690 nebyl udělán žádný zápis do březohorské knihy prodeje nemovitostí. Protokol příbramské městské rady začíná až rokem 1689, protože městské knihy z předcházejícího desetiletí se ztratily během vyšetřování rozkrádání obecních peněz a vybraného tácu příbramskými měšťskými úředníky.

Andresova vdova Eva zemřela na Březovém vrchu v srpnu 1687 a podle matriky se dožila asi 90 let. Podle soupisu poddaných z roku 1651 jí ale bylo kolem 77 let. Dům po Andresovi Heinrichovi pak koupil štejkýř Jan Nosek.

Štejkýř a šichtmistr Samuel Heinrich v lednu 1689 přišel na jednání městské rady a řekl, že by se na Radním vrchu pod Svatou Horou měla šerfovat železná ruda a že by si příbramská obec měla vybudovat železářský závod, jak to radil už před lety jeho zemřelý otec. Magistrát Samuela Heinricha odkázal na nejvyššího mincmistra, který mu povolení dal. Samuel začal na Svaté Hoře železnou rudu těžit, jenže onemocněl. V polovině října 1689 zemřel na hornickou nemoc a nikdo z příbramských obyvatel nebyl schopen v jeho díle pokračovat. Zanechal po sobě dvě děti, teprve osmiletého Františka a o něco starší Christinu. Po Samuelově smrti se už Marie Heinrichová zvaná Štejkýřka nevdala a syna nezvládala. Jednou ji napadl tak, že to musel řešit magistrát. Dcera Christina zemřela v dubnu 1696 jako svobodná.

PORUŠENÍ BABSKE PŘÍSAHY A OBVINĚNÍ Z ČARODĚJSTVÍ

Ovdovělá Marie se začala živit jako příbramská porodní bába. V polovině června 1700 však porušila svou babskou přísahu a odmítla přijít ke Kateřině Kohoutové, manželce horníka Václava, obviněného z čarodějství (křivě, jak se později ukázalo). Dítě se sice narodilo i bez její pomoci živé, ale krátce po porodu zemřelo bez křtu. Václav Kohout si na bábu stěžoval u magistrátu, který Marii Štejkýřku odsoudil k pouhým dvěma dnům v arestu. V září 1701 prodala Marie Heinrichová louku v Brůdkách za 27 zl. svému strýci, mlynáři Pavlovi Sedláčkovi. Zemřela v červnu 1712 a bylo jí kolem 54 let.

Její syn František Heinrich se jako jeho otec vyučil zámečnickem. V červenci 1704 se oženil s Dorotou, dcerou měšťana Víta Kuby z Nového Knína, a kolem roku 1712 byl cechmistrem patereho řemesla. Těmto Heinrichovým se narodili čtyři synové: Václav Ludvík (srpen 1705), Antonín Leopold (listopad 1707), František (říjen 1709) a Karel (listopad 1712). Na tom by nebylo nic zvláštního, kdyby do matriky pokřtěných nebyl třetí syn František zapsán dodatečně na podzim 1712. Farář k tomu poznamenal: „NB. Tento otec (František) teprve ve třech letech toto dítě zapsati dal, tak nedbalý byl, a snad by ho tak byl nechal, ale že druhé zapsati dáti musel, teprve na toto se upamatoval.“

František Heinrich zemřel jako třiatřicetiletý v polovině února 1714 jako poslední oběť poslední morové epidemie v příbramské farnosti, v níž mor zahubil během čtyř měsíců třicet lidí ve věku od pěti týdnů do 74 let. Jeho vdova Dorota Heinrichová v srpnu 1715 vyměnila svůj zděděný dům v Pražské ulici v ceně 200 zl. s Václavem Ulmem za domeček stojící poblíž na Lušřově, potřebovala peníze. Všichni čtyři její synové byli naživu ještě v roce 1717. Dospělosti a potomstva se v Příbrami dožili nejstarší Václav a „zapomenutý“ František, který měl se svou Barbarou čtyři děti, poslední dcerka se narodila v dubnu 1738 jako pohrobek. Václav měl se svou Rozinou během triadvaceti let jedenáct dětí. František nechal svého jediného syna pokřtít František Antonín (* 1734) a jeho bratr jednoho ze svých synů (* 1737) týmiž jmény.

Jeden z těchto Františků Antonínů (matrika je stručná) měl syna Josefa Františka (* 1778), který byl koželuhem. Jeho syn Matyáš (1809–asi 1895) se stal vyšehradským kanovníkem, hlavním farářem u Panny Marie před Týnem v Praze a čestným příbramským měšťanem. Jakub (* 1816) byl učitelem v týnské škole. Oba chodili za kmotry dětem svého bratra Václava (1813–před 1884), příbramského krejčího. Z nich je nejznámější MUDr. Bedřich Heinrich (1884–1926), osobnost příbramského kulturního a vědeckého života. Se svou manželkou Karlou rozenou Kozlíkovou (1858–1943), neteří Julia Zeyera a spisovatelkou, měl i syna Vladimíra Václava Heinricha (1884–1965), jehož kmotrem byl také zmíněný prastrýc Matyáš. V. V. Heinrich se stal astronomem a profesorem Univerzity Karlovy. V letech 1919–1934 stál v čele jejího Astronomického ústavu.

Petr Heinrich (* 1814) byl krejčí a majitel domu. Za bachovského absolutismu byl v pohnutém porevolučním roce 1851 označen úředníkem příbramského okresního úřadu za surového muže a opilce, který ani nežije se svou manželkou, a za jednoho z nejzapálenějších účastníků politického hnutí ve městě. Napřesrok se vystěhoval do Ameriky.

Nyní už v Příbrami zřejmě žádný mužský potomek šichtmistra a hormistra Andrese Heinricha s jeho příjmením nežije. Tak ať odtud nezmiří aspoň vzpomínka na muže, který držel příbramské dolování doslova nad vodou přes čtyřicet let.

■ **Věra Smolová**
SOA v Praze – SOKA Příbram

KALENDÁRIUM

1. listopadu 1884

Místní odbor Národní jednoty pošumavské konal svou ustavující schůzi, na které byl zvolen předseda, jednatel, pokladník a výbor. Spolek se zaměřoval na podporu rolnictví, průmyslu a obchodu.

2. listopadu 1974

Na náměstí 17. listopadu (dříve náměstí VŘSR) se konala slavnostní přísaha nových příslušníků armády. K vojákům promluvil tajemník OV KSČ a zástupce sovětské armády. Přísahu nováčků zakončilo slavnostní defilé. Přísahu přihlížely stovky diváků.

4. listopadu 1964

Příbramská státní spořitelna byla pověřena zorganizováním 22. celostátního slosování výherních vkladních knížek. Slosování proběhlo v estrádním sále kulturního domu.

6. listopadu 1904

Před budovu horního ředitelství se dostavilo přes 1000 horníků, aby vyslechli výsledek své žádosti podané ministerstvu orby za drahotní příspěvek. S tříčlennou deputací složenou ze starších bratrské pokladny zastupující horníky promluvil dvorní rada Langer a oznámil jim, že očekává kladné vyřízení. Horníci se poté pokojně rozešli.

7. listopadu 1984

Proběhla premiéra Gogolovy hry Revizor, kterou divadlo oslavilo 25. výročí svého vzniku. Druhý den se v divadle konalo slavnostní zahájení Měsíce československo-sovětského přátelství. Součástí zahájení bylo slavnostní představení hry Revizor.

8. listopadu 1924

Konal se koncert čtrnáctiletého houslového virtuosa Romana Wišaty, vnuka báňského šéflékaře MUDr. Čenka Korbelia. Roman Wišata byl žákem Otakara Ševčíka. Do programu svého koncertu zařadil skladby Dvořáka, Brahmsa, Saint-Saense či Bruchy. Na klavír ho doprovázel hudební skladatel Emil Němecek. Mladý virtuos byl publikem nadšeně přijat.

11. listopadu 1894

Pražský arcibiskup posvětil oltář umístěný v levé postranní kapli svatohorského chrámu. Oltář darovalo Svaté Hoře příbramské c. k. báňské ředitelství. Oltář zdobily tři sochy dodané závodem Meyer v Mnichově. Uprostřed stála socha svatého Františka, po stranách dvě sochy členů kongregace Redemptoristů. Svěcení proběhlo v 7 hodin ráno a po něm odsloužil arcibiskup pražský u oltáře první mši svatou.

15. listopadu 1914

Na Březové Hory přijel transport 174 válečných uprchlíků nejvíce z Haliče. Byli ubytováni v hostinci na Třemošné a v Besedě.

28. listopadu 1954

Konaly se volby do Národního shromáždění.

■ **Tereza Pruchová**
Státní oblastní archiv v Praze – Státní okresní archiv Příbram

Městské prostory k nájmu a prodeji

- 1) pronájem prostor o celkové výměře cca 76 m² budovy č. p. 537, ulice Bratří Čapků v Příbrami VII, která je součástí pozemku p. č. st. 1165 v k. ú. Březové Hory;
- 2) pronájem prostor o celkové výměře 20,93 m² v 1. podzemním podlaží budovy č. p. 163, ul. Dlouhá v Příbrami III, která je součástí pozemku p. č. 440, vše v k. ú. Příbram;
- 3) pronájem prostor o celkové výměře 341,40 m² v budově č. p. 48 v Příbrami VIII, která je součástí pozemku p. č. 4239/10, zastavěná plocha a nádvoří, to vše v k. ú. Příbram;
- 4) pronájem místností o celkové výměře 53,33 m² v 1. nadzemním podlaží v levé části budovy č. p. 400 v ul. Legionářů v Příbrami VII. Budova je součástí pozemku p. č. st. 1306 v k. ú. Březové Hory;
- 5) pronájem místnosti o celkové výměře 14 m² v 1. podzemním podlaží vlevo v budově bez č. p./č. e., stavbě občanského vybavení, která je součástí pozemku parc. č. st. 573/2 v k. ú.

Březové Hory a nachází se ve 2. pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická ul. č. p. 193;

6) prodej objektu o celkové výměře 3179 m², rodinný dům Trhové Dušníky č. p. 111, který je součástí pozemku p. č. 48/1, zastavěná plocha a nádvoří, vše v k. ú. Trhové Dušníky.

Více informací na úřední desce nebo elektronicky pribram.eu/uredni-deska.html.

Vývěsní plochy k pronájmu:

vývěsní skříňka, umístěná v Riegrově ulici v Příbrami I, na pozemku p. č. 648/19 v k. ú. Příbram.

Město dále nabízí ke krátkodobému pronájmu:

1) jednací sál, nám. T. G. Masaryka 121, Příbram I, nájemné činí 1300 korun za akce

do hodiny včetně, každá další i započatá hodina 200 korun. Cena za úklid činí 850 korun. Ceny jsou včetně DPH.

2) jednací místnost ve 2. nadzemním podlaží vlevo ve 2. pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická 193, nájemné činí 185 korun za každou i započatou hodinu. Cena je včetně DPH.

Bližší informace poskytne Jana Vašková (Odbor správy majetku) na e-mailu jana.vaskova@pribram.eu nebo telefonu 318 402 521.

Olympiáda v Nesuchyni

Od pátku 6. září do neděle 8. září letošního roku se uskutečnil již 7. ročník Olympiády pro seniory, kterou se příbramští senioři vydali strávit v Nesuchyni u Rakovníka.

Jedná se o sportovně-relaxační víkend pro seniory, jehož cílem je zvýšení úrovně pohybových aktivit. Ty jsou totiž jedním z nejdůležitějších kroků pro zachování fyzického i mentálního zdraví a kvality života seniorů. Olympiáda slouží k vytváření a podpoře komunity akčních seniorů a budování pozitivní atmosféry k navazování jejich vzájemných kontaktů. Pobyt je zaměřený na aktivační činnosti sportovní, rehabilitační a kulturní, s využitím přírodního prostředí.

Program byl rozdělen do několika částí. Pátek začal návštěvou Lánského zámku a jeho okolí a pak následoval přesun do místa konání letošní olympiády. Po velmi krásné prohlídce následovala společná večere. Večer došlo k rozdělení do týmů na soutěžní klání na druhý den. Po informační schůzce probíhal turnaj v bowlingu.

Počasí nám tento víkend velmi přálo, a tak všechny soutěže byly přizpůsobené tomu velkému vedru. Po sobotním zahajovacím ceremoniálu čekalo na aktivní seniory sportovní zápolení ve znamení pěti „olympijských“ disciplín - vědomostní soutěž, střílení z luku, opičí dráha, slalom s pneumatikou a hod na terč. Na závěr olympijského klání se uskutečnil ještě dostihový závod na koních. Odpoledne se každý z pěti týmů vydal na Hledání pokladu Angličanů Stewense a Bradleyho (obchodníků s koňmi), kteří v roce 1875 objevili místo současného Hotelu Lions, a plnil tak zadané úkoly. Tento ročník olympiády byl po večeri završen slavnostním ceremoniálem a předáním diplomů a medailí. Neděle byla ve znamení lehké ranní rozcvičky a odjezdu domů.

■ **Barbora Vacková**

Centrum sociálních a zdravotních služeb města Příbram

POMŮCKY, RODA, CALOR, DELFT, KAIT	ANGLICKY SILNICE (MN. C.)	POLIT KOLEM	3 DÍL TAJENKY	LIHOVINA Z RYZE	NAHÝ LIDSKÝ MODEL	SOUHLAS	BICYKLY	VÝVOJ	RÍMSKY 1100	NORSKÉ SIDLO	2 DÍL TAJENKY	ELEKTRICKY NABÍTE ČÁSTICE	ČISTÍCI PROSTŘEDEK NA SKLO
SÍDLO NA KORFU									RÍMSKY 1507				
ODVĚTVÍ					SEVEŘAN				TEPLOTA				
SBÍRKY FOTOGRAFIÍ					MAZADLO				TERÉNNÍ AUTOMOBIL				
OTVŮREK					TUPOLEVOVY INICIÁLY				PODLAHOVA KRYTINA				
JUBILEJNÍ					ANEBO (ZAST)				ZAPISNIK				
					RUB POŠTOVNÍ ZNAMKY				MUŽSKÝ POTOMEK				
					INIC. PAGANINHO ANGL NEBO				OBUVNICKÝ KOLÍČEK				
					MĚSTO V NIZOZEMSKU FRANCOUZSKÁ REKA				RÍMSKY 1109				SNĚŽNÝ MUŽ
	ZKR. ÚSTŘEDNÍ RADY ODBORŮ	ČÁST ELEKTROMOTORU TEČKA						VÝVRATY STROMŮ OKRUH VLVIV					
ODĚV CVIČENCŮ					ZMRZLÁ VODA NUŽE			VRRCHY					
ČASOVÉ ÚDOBÍ					RYBÁŘSKÁ SÍŤ MARME-LÁDA				MYS (INDONÉSIE (O. SUMATRA) NADACE				
PŘEDLOŽKA S 2. PÁDEM					DOSAVAD VYTVOŘITI VĚNEČEK				RÍMSKY 511				
	PRÍTOK LÁBE	JÍŽ TĚŽCE PRACOVAT			OTEC			VZHŮRU DOMÁCKY ALEXEJ					OČNÍ DUHOVKA
ODPLATA								ZNEUCTIVAT IDENTIFIKAČNÍ ČÍSLO ORGANIZACE					TAHLE
1 DÍL TAJENKY									MRAY SVĚTOVÝ POHÁR				
RVÁT (NÁREČ)					LEHKÝ DOTEK MÍČE				SLÍT				
RUSKY TITO					SLOVEN. JAK				DĚTSKÁ HRA				

Vážení čtenáři, přinášíme vám pranostiku na listopad. Tajenka ze zpravodaje 10/2024: Na svatého Havla má být všechno ovoce v komoře. Knihu vyhrává Regina Matulová. Kniha je připravena v redakci k vyzvednutí.

Vyluštěnou tajenku můžete poslat e-mailem na adresu: kahan@pribram.eu. Čtenář/ka, jehož/jejíž správně vyluštěná tajenka bude doručena jako 7. v pořadí, od nás dostane pěknou knihu.

Lingerie Pražská 130, Příbram I

